

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 4, årgang 78

www.universitas.no

torsdag 25. april 2024

UIO-ANSATTE ANKLAGES FOR SEKSUELL TRAKASSERING

Nyhet s. 6–7

Statsråden avlyser heltids- studenten

Nyhet s. 10–11

UNIVERSITAS I SØR-KOREA:

1 av 3 unge
sørkoreanske
kvinner legger seg
under kniven

Utenriks s. 14–16

MASSIVE FORSKJELLER I FERIE BLANT STUDENTER

Nyhet s. 12–13

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Alida de Lange D'Agostino**
dagostinoalida@gmail.com 913 86 220

Nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Frida A. Hagen**

Uttegrer: **Mina Wikeby**

Uttegrer: **Ida Fjeld**

Uttegrer: **Sigrd Mo Sand**

Deskjournalist: **Frida A. Hagen**

Korrektursjef: **Harald Nordbø**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Sommerferien er utrydningstruet

Alida de Lange D'Agostino,
Ansvarlig redaktør

For hver eksamen det panikklases til, blir lukten av sommerferie sterkere og sterkere. Faktisk er noen studenter så heldige at de kan ta seg ferie om under to uker (!). I denne ukens avis kan du lese om store ulikheter mellom studentenes lengde på sommerferie. Georg, som studerer kultur og kommunikasjon, får ferie allerede 7. mai, mens Nora, som studerer psykologi, har siste eksamen 18. juni. Dette er ikke bare urettferdig, men veldig urovekkende.

Uten studiestøtte i juli er det naturlig at flere må bruke sommeren på å jobbe. Har man sen eksamensdato i tillegg, blir hele ferien spist opp. Som student er man ikke omfattet av arbeidsmiljøloven, og har dermed ikke rett på en viss mengde ferie. Igjen faller studentene mellom to stoler. For alle andre grupper i samfunnet ville dette vært uakseptabelt. Studentene måles imidlertid etter helt andre standarder for arbeidsbelastning.

I tillegg får det klare praktiske konsekvenser. Georg får i praksis 14 uker med ferie, og har dermed mulighet til å jobbe og tjene mer enn Nora. Eller så kan han ta seg fri. Kanskje til og med begge deler. Som NTL Ung påpeker, er det en økonomisk konsekvens av forskjellen på ferielengde.

ningsminister Oddmund Hoel (Sp) kan denne uken melde at heltidsstudenten ikke er et politisk mål for regjeringen. Han ønsker at studenter skal jobbe, og forsikrer igjen om at økt studiestøtte til det nivået NSO ser for seg, ikke ligger på blokken.

Det er viktig at NSO aldri gir seg i kampen om økt studiestøtte, men i dette tilfellet brukes det som en hvilepute. Sommerjobber er og vil være nyttig for flere – spesielt de som får en relevant jobb. Men mange studenter har ikke noe annet valg enn å jobbe for å få ting til å gå rundt, og da er det ekstra uheldig at noen eksamensdatoer er veldig sene. Å forhindre store forskjeller i mengden ferie er en konkret løsning på et problem som vanlige studenter sitter med. Heltidsstudenten er død og sommerferien er utrydningstruet. Lykke til på eksamen!

debatt@universitas.no

Igjen faller studentene mellom to stoler

Det er nok sant at økt studiestøtte hadde løst en del av problemet, som er løsningen Norsk studentorganisasjon (NSO) peker på. Mer penger betyr mindre behov for å jobbe. Kanskje kunne man faktisk brukt studietiden på å studere og sommeren på å ha fri. Men høyere utdan-

Arkivaren

Tyveribonanza på Blindern

Skilt har dukket opp på lesesaler over hele Blindern som advarer mot hyppige tyverier, noe man også kunne lese om i Universitas for to uker siden. Nok en gang kan arkivaren med glede melde om at historien gjentar seg selv. For 35 år siden kunne Universitas melde om en «kriminalitetsbølge». En løsningsorientert student foreslo å gjerde inn hele Blindern-området slik at uvedkommende ikke slapp inn. Enkelte studenter hadde faktisk blitt frastjålet beløp på opp til tusen kroner. Det utgjør så vidt strømgregningen min den dag i dag.

Universitas, september 1989

Historiske skråblikk av Frida «Falkeblikk» Hagen

Wara-effekten

Etter en 5 år lang pause fra politikken har Tor Mikkell Wara annonsert at han vil tilbake. Vi tar et blikk tilbake på Waras tid som «Fremskrittspartiets kronprins», eller «markedets disippel» som han også ble kalt i portrettintervjuet med Universitas. Det var en 24-åring med skulderputer og Marlboro i kjeften som møtte journalisten i 1989. Hans største mareritt kunne han fortelle var «å våkne opp når jeg er 60, og finne ut at jeg ikke har gjort annet enn å sitte på Stortinget». Heldigvis har det ikke blitt slik for dagens 59-åring.

Universitas, november 1989

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamspilnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plakattens regler for god pressesjikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Tåkefyrsternes time

I en tid der selv åndsforlatte PR-rådgivere bruker ChatGPT, har det aldri vært viktigere å verne om det personlige i språket.

Språk

Emilie Kaland Lindseth,
journalist i Universitas

I begynnelsen av mars rullet pornobussen innover Bryne sentrum og fikk raskt Kvinnegruppa Ottar på nakken. I de påfølgende ukene ble de ansvarlige skjelt ut av alle mellom øst og vest – til og med statsministeren hadde en formening om bussens dekor. Det skal derimot mer til enn et par «satte kaffekoppen i halsen»-proklamasjoner for å kneble et snes festkåte russegutter. Til avisene kunne de diplomatisk erklære: «Vi står fast ved vårt valg med et åpent sinn og respekt for ulike perspektiver. Vi er åpne for dialog og diskusjoner om temaet, samtidig som vi er trygge på vår beslutning.»

Men hvordan har det seg at attenåringer, som ved sine fulle fem har brukt tre millioner kroner på å dekorere en buss med en naken dame i hundehalsbånd, snakker som om de er nyutdannede PR-rådgivere rett ut av Kristiania? Hva har fraser som «dialog» og «re-

spekt for ulike perspektiver» å gjøre i deres vokabular?

Ifølge LinkedIn har evnen til å kommunisere blitt den mest ettertraktede egenskapen på arbeidsmarkedet – en trend som bekreftes gjennom eksplosjonen av nyopprettede kommunikasjonsstillinger landet over. Samtidig uniformeres språket. Følger man PR-bransjens formel for bortforklaringer, slipper man nemlig unna med det meste.

Å snakke «rett fra levra» er blitt en risikosport som må unngås for enhver pris. Vitenskapelig ansatte ved Universitetet i Oslo anbefales å snakke med kommunikasjonsavdelingen før de forteller offentligheten om egen forskning. Til og med NRK, landets mest erfarne mediefolk, har kommunikasjonsrådgivere. I disse dager skal alle ha sin egen spinn-doktor.

Debatter kontrolleres, saker spinnes,

det ubehagelige tåkelegges. Hva skjer med det offentlige ordskiftet når manus er skrevet på forhånd, resirkulert fra forrige mediestorm? Når ikke engang russegutter i sin verste alder snakker som seg selv?

I 2016 kåret Språkrådet «tenker at» til årets «fyord», med begrunnelse om at uttrykket er en prøveballong som i ettertid kan bagatellisere innholdet i det som ble sagt. Som språkforsker Urd Vindenes skrev i Klassekampen 20. mars: Om man tenker, føler eller opplever noe, er det vanskeligere å bli motsagt – ordene fungerer som en rustning mot saklig kritikk.

I politikerkandalene er disse blitt en gjenganger. I valget mellom beklagelse, rettfærdiggjøring og dementi (benekte at handlingen har funnet sted) er det få som velger førstnevnte. Ifølge Agenda er kun 6 av 17 Arbeiderparti-skandaler siden 1971 beklaget, og hele 8 av dem dementert – med Kjerkol som ferskeste eksempel.

Minstekravet om å ta ansvar for egne feilgrep er utopisk – å si unnskyld umuliggjort. I stor grad er det språket som tillater ansvarsfraskrivelsen. Har du plagiert noens masteroppgave: Det var ikke din feil. Har du klådd på noen damer: Synd om de opplevde det slik. Var du rasist på Bar Boca: De forstod ikke spøken. Eller vår forhenværende statsministers udødeliggjorte: «Jeg ville ikke brukt de ordene.»

I dagens debattklima er det forståelig at mennesker som uttaler seg i offentlig-

heten, søker vern i språket. I løpet av kort tid er mange ord blitt forbudt – ofte godt begrunnet i ideen om språket som opprettholder av undertrykkende strukturer. Mange av ordene ser vi forhåpentligvis aldri igjen. Mens andre, som forslaget om å erstatte «homeless» med «unhoused», er språkdebatter som står i fare for å tilsløre det egentlige problemet, i dette tilfellet hjemløshet. På samme måte som synsing om den subjektive opplevelsen tar fokuset bort fra hva som faktisk har

Hva skjer med ordskiftet når manus er skrevet på forhånd?

skjedd og hvem som er ansvarlig.

Istedenfor å skjerme oss med en mur av følelsesverb, språkvaske bort alt av personlig egenhet og fjerne alt som kan støte i sensitivitetskontroll, burde vi skape et ærligere ytringsrom. Her er ikke intensjonen å ufarliggjøre språket, for selvfølgelig har språket mening; det betyr noe hvilke ord vi bruker. Men har vi tenkt over hvem som tjener på et ansvarsløst språk? Det er i hvert fall ikke de som blir snakket til.

nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

NYHET

Skatteparadis for fattige studenter

Har du tynnslitt lommebok og immunitet mot hjemlengsel? Stipendet til studenter som tar hele graden sin i landene Kina, Brasil, India, Japan, Sør-Korea eller Sør-Afrika øker nå fra 2675 kroner i måneden, til 4277 kroner. Totalt blir det 42.000 kroner ekstrastipend i året for studenter som reiser langt. Det skriver Lånekassen i en pressemelding. – Landene er valgt fordi det er strategisk viktige samarbeidsland for Norge, og det er ønske om at flere skal velge å studere her, uttaler kommunikasjonssjef Anette Bjerke i meldingen. I dag er de fleste norske studenter i disse landene på utveksling, ifølge Bjerke. Med det økte stipendet og det økte studielånet, vil utenlandsstudenter få 194.460 kroner i året. Dersom du som student av en eller annen grunn har formue eller inntekt over Lånekassens grense, vil dette ikke påvirke retten til stipendet, ifølge Bjerke. *DMM*

BI-boom

Det er gode tider å drive handelshøyskole. Søker-tallene på bachelor ved Handelshøyskolen BI har steget med 13 prosent fra i fjor. 11.267 søkere har bedt om plass ved høyskolen, sammenliknet med 9932 på samme tidspunkt i 2023. De økte søker-tallene skyldes tett tilkobling til næringslivet og tilpasningsevne, tror rektor Karen Spens. Bachelor i økonomi og ledelse er mest populært, med studiet «eiendomsmegling, jus og økonomi» som en solid nummer to. Det er bachelor i finans som har hatt størst økning, med hele 37 prosent flere søkere enn fjoråret. Konkurransen mot jusstudiet ved Universitetet i Oslo spisser seg også. Rettsvitenskap er også blant årets mest populære studier ved BI. Gledelige nyheter for alle utesteder mellom Bjørvika og Solli plass. *DMM*

Demo hindrer undervisning

Protester mot Israels krig på Gaza skaper uro og konflikt ved amerikanske universiteter. Flere steder har studenter slått leir for å få universitetene til å kutte bånd med Israel-vennlige bedrifter. Mandag kveld ble 47 demonstranter arrestert på Yale i staten Connecticut. Det melder The Guardian. I tillegg ble et ukjent antall demonstranter arrestert utenfor New York University på Manhattan. Columbia University, også i New York, har avlyst undervisning som følge av protestene. I forrige uke ble over 100 studenter arrestert ved Columbia University, på grunn av teltleirene. Det skriver CNN. Politiet skal ha grepet inn på oppfordring av universitetet, ifølge The Guardian. Protester har også foregått ved flere andre universiteter i USA, blant annet MIT, Brown, Princeton og Berkeley. *DMM*

JUBELBILDE: Stemningen var til å ta og føle på da rektor Svein Stølen la fram resultatet til årets studentvalg.

Venstrealliansen

Seks lister stilte til årets studentvalg på UiO. Venstrealliansen gikk seirende ut med rett i overkant av 27 prosent av stemmene. De har nå vunnet sitt åttende studentvalg på rad.

Studentvalg

Tekst Iliad Rostami
Foto Isabel Svendsen Berge

Jubelen var åpenbart størst hos Venstrealliansen på Chateau Neuf, da rektor ved Universitetet i Oslo (UiO) Svein Stølen avdekket resultatet fra årets valg til studentparlamentet.

– Vi har jobbet veldig hardt for dette og er kjempefornøyd, sier Mia Skjelvand Ferger (22), som stilte som førstekandidat for Venstrealliansen.

Med 27 prosent av stemmene tar Venstrealliansen dermed 7 av totalt 34 mandater. 26 av disse stemmes fram ved studentvalget, mens de resterende åtte plassene velges fra hvert av de åtte fakultetene.

Studentparlamentet har blant annet i oppgave å representere studentenes interesser politisk og overfor universitetsledelsen.

Hvilke saker Venstrealliansen skal kjempe for framover, er Ferger tydelig på:

– Vi vil ha en økonomisk boikott av Israel og en studiestøtte over fattigdomsgrensa.

Dødt løp

Både A-lista og Grønn liste fikk 17,47 prosent av stemmene. De får dermed fem mandater hver i parlamentet.

– Vi får samme antall mandater som i fjor, så det er vi fornøyd med, sier Albert Randsborg (20), en av listekandidatene for A-lista. Han studerer filosofi, økonomi og politikk på UiO.

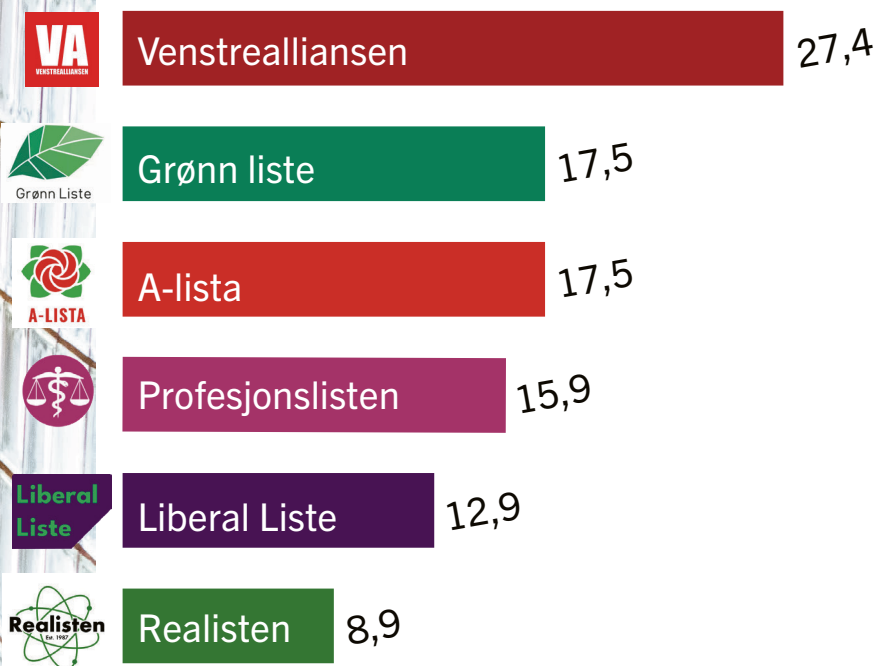
I fjor gikk A-lista mest frem av de som stilte til valg.

Grønn liste øker sitt mandat fra fire til fem i parlamentet – en positiv overraskelse, ifølge dem.

– Bedre enn forventet, sier kjemi-student og leder for Grønn liste Sigurd Graarud som forteller at de vil jobbe for et grønnere og mer rettferdig UiO.

Vi sleit med å mobilisere folk

Niamh Brekkhus (23), leder for Realisten

Olsen vant UiO-valget

Dette er valgresultatet:

- Venstrealliansen: 27,42 prosent, syv mandater
- Grønn liste: 17,47 prosent, fem mandater
- A-lista: 17,47 prosent, fem mandater
- Liberal liste: 12,87 prosent, tre mandater
- Profesjonslisten: 15,89 prosent, fire mandater
- Realisten: 8,8 prosent, to mandater

Snur trenden?

Valgdeltakelsen var imidlertid ikke mye å skryte av. Av totalt 26.100 studenter var det bare 2928 som valgte å avlegge stemmen sin ved årets valg. Det er 12,6 prosent av studentene på UiO.

Den dårlige valgdeltakelsen har vært en trend de siste årene. Siden 2017 har antallet stemmer vært synkende ved hvert valg,

men med et noe oppløftende fjorår, da valgdeltakelsen økte med over ett prosentpoeng.

Også i år viser tallene en økning i valgdeltakelsen. Det vil imidlertid si at det har vært en oppgang på omtrent ett prosentpoeng fra fjorårets valg. Da var valgdeltakelsen på 11,68 prosent.

– Vi er kjempefornøyd med at

om å bruke stemmeretten. Bannere med QR-kode og en oppskrift på hvordan man stemmer, har også fargelagt campus den siste uka. Selv om studentene bare er noen få tastetrykk unna, er det altså få som bruker stemmeretten.

Olsen sier at deres mål har vært å være mer synlige hele

– Studenter stemmer allerede minst ved vanlige politiske valg. Det gjør det nok enda vanskeligere å overbevise dem om å bruke stemmeretten i dette valget.

Alle stemmer teller

Realisten fikk færrest stemmer i år. De får med 3 mandater det dårligste utgangspunktet til å på-

– Vi er kanskje minst, men skal være størst på talerstolen, slår hun fast.

Fornøyd rektor

– Vi blir et bedre universitet når vi har aktive studenter med vilje, sier rektor på UiO Svein Stølen.

Han er tilfreds med at valgdeltakelsen har økt også i år. Han vektlegger studentparlamentets rolle i utviklingen av studiene på universitetet. Ifølge han har studentpolitikere en viktig rolle å spille.

– Innholdet i studiene utvikles hele tiden og vi trenger god studentrepresentasjon for å finne ut hvordan det skal gjøres, sier Stølen.

Vi er kjempefornøyd med at valgdeltakelsen øker

Elisabeth Hoksmo Olsen, leder for Studentparlamentet

valgdeltakelsen øker, sier leder i Studentparlamentet og lektorstudent Elisabeth Hoksmo Olsen (25).

Siden midten av april har Studentparlamentet sendt påminnelse til Blindern-studentene via tekstmelding med oppfordring

året, ikke bare rett før valget.

– Vi har satt opp dassavisa med informasjon om valget i alle toalettene på universitetet.

Hun tror mange har fått med seg at det er valg til Studentparlamentet, men at få ser verdien i å stemme.

virke i Studentparlamentet.

– Vi sleit med å mobilisere folk, sier en noe skuffet Niamh Brekkuhus (23), listeleder i Realisten og historiestudent.

Engasjementet i studentpolitikken er ikke svekket til tross for resultatet:

Klistremerker med påstander om seksuell trakassering vekker oppsikt flere steder i byen. UiO kan ikke kommentere om det er hold i anklagene.

Metoo

Tekst Thea Eide og Christian Fjelde
Delgado Lima
Foto Isabel Svendsen Berge

– Hvorfor jeg er målet for dette, har jeg ikke peiling på.

Det sier en professor ved UiO. Han er en av flere som den siste tiden har fått navnet sitt hengt ut på klistremerker rundt omkring i byen, med påskriften «seksuell trakasserer». Han ønsker å være anonym i denne saken.

På klistremerkene står det også «UiO», etterfulgt av emneknagene #jegtrordeg og #metoo. Universitas har kjennskap til at to nåværende UiO-ansatte og en tidligere ansatt er nevnt på slike klistremerker, men kan ikke utelukke at det er flere.

– Har du noen gang blitt kontaktet av studenter eller ansatte ved UiO med anklager om seksuell trakassering?

– Nei. Jeg er ikke i konflikt med noen. Det er absurd for meg, sier professoren og legger til at dersom klistremerkene er en spøk, synes han det er en stygg måte å prøve å være morsom på.

Han understreker at han aldri har mottatt noen formelle varsler fra universitetet.

Føler seg krenket

På lappene er også en pensjonert professor nevnt med tilsvarende påskrift. Ifølge ham er det minst 20 år siden han veiledet studenter. Ettersom påstandene er udokumenterte, ønsker han å være anonym i saken.

– Hvordan oppleves det å bli hengt ut på denne måten?

– Jeg synes det er veldig krenkende og ubehagelig å bli dratt inn i dette.

Også han understreker at han aldri har vært involvert i noen sak knyttet til seksuell trakassering. Han aner ikke hvem som står bak lappene, men mener de er hengt opp for å skade ham, uten saklig grunn.

– Det er åpenbart ondsinnet og uten noen rot i virkeligheten, sier han.

Universitas har spurt UiO om de kan bekrefte at det aldri har kommet inn varsler mot de tre personene som er nevnt på klistremerkene. UiO opplyser at

mennheten kan be om innsyn i dokumenter knyttet til varslingsaker, som behandles etter reglene i offentlighetsloven, men at disse likevel er taushetsbelagte.

Advarer varslere

Førsteamanuensis ved Oslomet Anja Sletteland har forsket på fenomenet metoo. Hun er kritisk til at noen har valgt denne uttrykksformen for å henge ut UiO-ansatte. Hun påpeker at UiO har et eget varslingsystem og sier hun lurer på om dette er et uttrykk for at varslerne mener at systemet ikke er godt nok.

Sletteland forteller videre at denne type uthenging er ulovlig. Hun fraråder varslere å gjøre det på denne måten, fordi det kan underminere ens egen sak.

– Det kan bli et spørsmål om erstatningskrav overfor personene som blir hengt ut, dersom det får konsekvenser for dem. Selv om ærekrenkelse ikke lenger straffes under straffeloven, så er det forbudt under skadeserstatningslo-

Det er åpenbart ondsinnet og uten noen rot i virkeligheten

Pensjonert UiO-professor

ven, sier hun.

Hun forklarer videre at seksuell ryktespredning også kan defineres som seksuell trakassering i henhold til lovverket.

– Har man en sak som det er vanskelig å bevise, står man plutselig med motanklager som har konkrete bevis i form av klistremerker, sier Sletteland og legger til:

– Jeg anbefaler alle varslere å gå gjennom riktige organer.

Sett på flere utesteder

Klistremerkene har blant annet blitt sett på to ulike utesteder i byen. Universitas har informert utestedene om klistremerkene som er hengt opp i deres lokaler. En i ledelsen ved det ene utestedet sier at han ikke liker denne ut-

fentlig uthenging.

«Jeg synes ikke noe om at gjester bruker våre lokaler til å henge ut andre mennesker på den måten som det er blitt gjort, uavhengig om det er sant eller ikke», skriver hun på e-post til Universitas.

Videre sier hun at denne typen klistremerker blir fjernet med en gang de blir oppdaget.

Tar situasjonen på alvor

Universitas har informert UiO om situasjonen. Universitetets organisasjons- og personalavdeling svarer på e-post at de ikke kjenner til denne konkrete saken, men at det er svært viktig for UiO at studenter og ansatte opplever en trygg studie- og arbeidssituasjon.

«Uavhengig av sakens innhold og natur, tar vi avstand fra denne typen uthenging. Vi oppfordrer heller dem som mener seg utsatt for trakassering til å bruke de etablerte varslingskanalene, for

eksempel Si fra-systemet».

UiO har følgende måter å varsle på:

Ansatte og ph.d.-kandidater som er ansatt ved UiO kan varsle:

- muntlig eller skriftlig til nærmeste leder eller overordnet leder
- skriftlig gjennom varslingsystemet for ansatte
- Studentene og ph.d.-kandidater som ikke er ansatt ved UiO kan varsle:
- muntlig eller skriftlig til læringsmiljøkontakt på fakultetet
- skriftlig gjennom Si fra-systemet for studenter
- Universitas har ikke lykkes med å finne ut hvem som har hengt opp lappene på de ulike stedene i Oslo. Har du tips om saken? Kontakt oss anonymt på tips@universitas.no.

Bruk av anonyme kilder i Universitas

Universitas har som hovedregel at kilden til informasjon skal identifiseres, i tråd med Vær Varsom Plakatens punkt 3.1. Likevel er det noen ganger nødvendig å anonymisere kildene. I denne saken er personene som er nevnt på klistremerkene anonymisert, hovedsakelig fordi påstandene som fremmes om dem er udookumenterte. Dersom påstandene om dem ikke stemmer, ville identifisering i denne saken representert en uforholdsmessig stor belastning for kildene. For å sikre deres anonymitet ble det også nødvendig å holde navnet på utestedene der lappene er sett, skjult.

ANER IKKE HVEM SOM STÅR BAK:

– Kre og ub

NEKTER: En av UiO-professorene mener det er umulig at vedkommende kan stå ansvarlig i en slik sak.

Jeg anbefaler alle varslere å gå gjennom riktige organer

Anja Sletteland, metoo-forsker

de ikke kan bekrefte eller avkrefte opplysninger om hvem som har varsler mot seg og ikke.

«Dette er fordi alle varslingsaker skal behandles fortrolig, og at identiteten både til varsler og de/den det eventuelt er varslet om ikke skal gjøres kjent for flere enn det som er nødvendig», skriver de i en e-post til Universitas.

De forklarer at pressen og all-

trykksformen.

– Det er en form for uthenging vi ikke støtter. Vi gjør vårt beste for å opprettholde et trygt sted for våre gjester. Jeg har personlig ikke sett klistremerkene, men hvis vi ser dem blir de fjernet umiddelbart, sier han.

Daglig leder ved det andre utestedet sier at hun tar sterk avstand fra at folk bruker lokalene til of-

nkende ehagelig

Studenthus utsatt for hærverk

TAGGING: En ukjent gjerningsperson tok seg friheten til å dekorere Studentparlamentet ved UiO sine lokaler med politiske budskap.

Studentparlamentet ved UiO våknet til det de selv mener er en hatytring tagget på egne lokaler. I tillegg har de ved to anledninger blitt frastjålet et banner som viser støtte til Palestina.

Hærverk

tekst Tora Vassnes, Johannes Nyborg og Vilhelm O. Bjørgul
foto Kristoffer Søvik

I forrige uke ble ansatte ved studenthuset Villa Eika på Universitetet i Oslo møtt med en uventet hilsen på bygningen sin.

På den ene veggen av bygget var det tagget et stort hjerte fylt med teksten «7. oct, 11. sep». Studentpolitikere tolker det som en referanse til terrorangrepet i Israel 7. oktober i fjor og i New York 11. september 2001.

Huset rommer både Studentparlamentet (SP) ved Universitetet i Oslo (UiO) og Velferdstinget i Oslo (VT). Leder av SP Elisabeth Hoksmo Olsen ser på det som et tydelig stikk mot deres politikk.

– Dette uttrykket kan tolkes som en beskyldning om at vi støtter terrorangrep.

De ansatte på Villa Eika opplever anklagen som trist, og som et angrep på deres ytringsfrihet.

– Vi støtter Palestina, men det betyr ikke at vi støtter terrorangrepet 7. oktober.

Olsen sier til Universitas at hun ser på taggingen som en trussel mot Studentparlamentet og Velferdstinget. Likevel er verken hun eller de andre ansatte redd.

– Det er synd og leit at vårt legitime budskap ikke blir møtt med legitime svar. Jeg opplever det som trist, men jeg er ikke redd.

Utsatt for tyveri

Dette er ikke første gang studentparlamentet ved UiO har blitt gjenstand for ugagn. Tidligere i mars har to banner med «Fritt Palestina» blitt revet ned og stjålet fra utsiden av bygget.

Studentparlamentet vet ikke hvem det er som har revet ned

bannerne eller tagget på veggen. De vet at det finnes både studenter og ansatte som er uenig i deres posisjon om Palestina. Olsen mener at de har forsøkt å gå i dialog med de som er uenige med Studentparlamentets ytringer, uten hell.

Studentparlamentet ved UiO har tatt tydelig avstand fra Israels krigføring i Gaza. De har vedtatt to resolusjoner om konflikten siden krigen brøt ut i oktober.

I tillegg har de fordømt angrepene på Gazastripen og kalt det brudd på folkeretten. De har også undertegnet et opprop om at UiO skal innføre akademisk boikott mot Israel.

Ekspert: Ikke en hatytring

I en pressemelding omtalte Studentparlamentet hærverket og bannertyveriene som hatefulle ytringer.

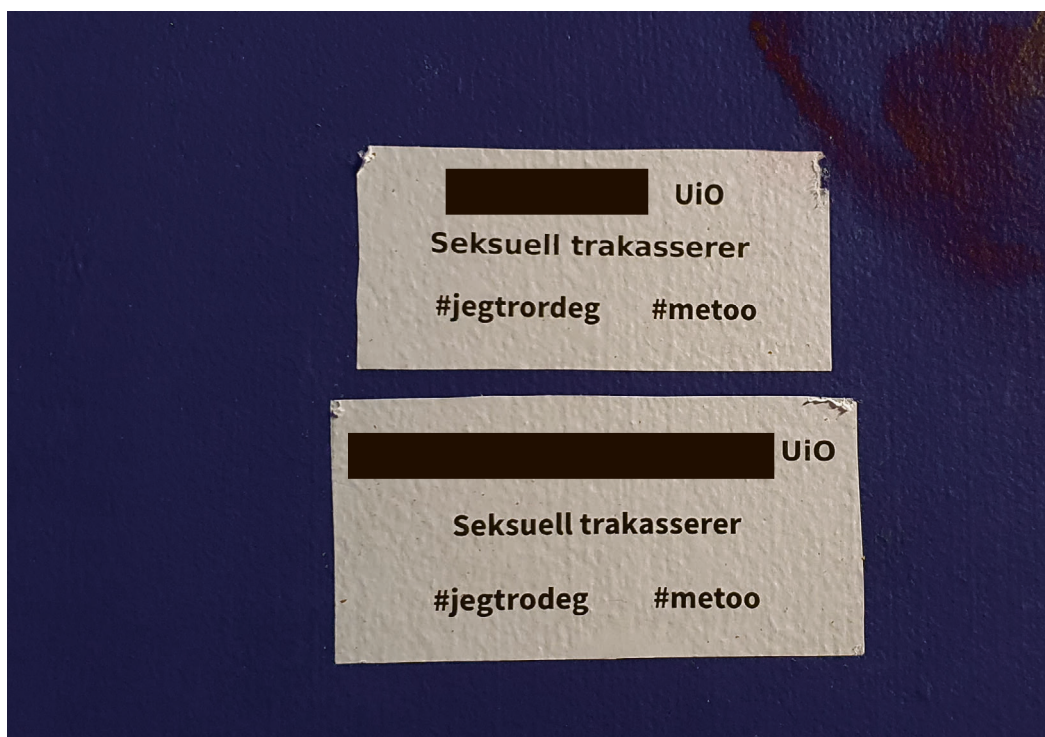
Førsteamanuensis ved Institutt for offentlig rett ved UiO Anine Kierulf mener på sin side at handlingene juridisk sett ikke kan betegnes som dette.

– De som er vernet av den bestemmelsen er utsatte minoritetsgrupper, fordi de tilhører en religion, etnisitet eller andre ting, som avviker fra de fleste andre. Så det er jo et minoritetsvern, sier Kierulf, og forklarer at politiske holdninger ikke er beskyttet av loven mot hatefulle ytringer.

– Så det fremstår ganske klart at de ikke er rammet av den bestemmelsen.

Hun utelukker imidlertid ikke at det kan være snakk om lovbrudd.

– Hvis man stadig utsettes for hærverk eller lignende over tid, så kan det være en form for sjikane. Det kan være straffbart uansett hvem som utsettes for det, avslutter Kierulf.

HENGES UT: Disse klistremerkene blir brukt for å henge ut UiO-ansatte.

STUDENT OM HASJKAFEEN: – Helt rått

I kaféen Norske tilstander solgte Roar Mikalsen cannabis i over en time uten hinder fra politiet, til tross for at de var invitert. – Oppsiktsvekkende, sier KrF.

Rus

Tekst Peder Reitbakken
Foto Tobias Schildmann Mandt

– Hasj til salgs, kom og kjøp! ropes det fra gatehjørnet ut mot Pilestredet. 20. april var det åpent salg av cannabis midt i Oslo sentrum. Datoen er også den uoffisielle markeringsdagen for cannabis, kanskje bedre kjent som 4/20 eller «four twenty».

På den nyåpnede hasjkaféen står lederen av Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk (AROD) Roar Mikalsen og selger cannabis til 100 kroner per gram.

– Vi har tatt ruspolitikken 10 år frem, forteller han.

Kaféen ble imidlertid slått hardt ned på: Politiet stengte den få timer etter at den åpnet. KrF mener at politiet brukte for lang tid.

Folkemasse

Like foran slottet strømmer det til med joviale cannabis-tilhengere. «Happy 4/20!» hilser de til hverandre. Snart skal det marsjeres

mot hasjkaféen. Hvor den er, har frem til nå vært strengt hemmelig.

Jubelen bryter løs når Mikalsen kommer gående. Han ruller ut et banner og taler til de fremmøtte:

– Vi vil ha en menneskerettighetsanalyse som veier individets rett til frihet opp mot samfunnets behov for beskyttelse. Vi vet at den vil ende i vår favør, proklamerte han.

Vi har tatt ruspolitikken 10 år frem

Roar Mikalsen, leder av Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk (AROD)

Ved Mauritz Hansens gate 5 like ved Oslomet ble det lange køer. Noen var gamle travere, andre unge, men også familier møtte opp til cannabis-stuntet.

– Det er veldig mange her i dag, og det er god stemning. Det er noe jeg ikke har noe imot å kjempe for,

enda så tabu det kan være, forteller en i køen.

Forbi tasser noen unge studenter og får nyss om hva som foregår.

– Det er jo helt rått, faktisk! Jeg støtter det fullt ut, sier den ene.

Uhindret salg

Mikalsen stod selv i kassen inne på kaféen og solgte 5 ulike typer cannabis mot kontantbetaling. Han var strålende fornøyd med oppmøtet.

– Det ser ikke ut til å ta slutt her. De eneste som ikke har møtt opp, er vel politiet, sa Mikalsen før politiet omsider dukket opp.

AROD hadde selv invitert dem til arrangementet, som ennå ikke hadde kommet etter 1 time med salg.

– Det er ikke for sent for dem, vi blir her frem til tolv. Vi vil ha saken opp for retten og få problemstillingen rundt ruspolitikk og menneskerettigheter opp for domstolen, fortsetter Mikalsen.

Han mener at dagens ruslovgivning bryter med rettsvernet i Grunnloven og FNs menneskerettigheter. Dersom det åpne salget av cannabis blir stilt for retten, mener Mikalsen derfor at de vil bli frifunnet.

Bedre sent enn aldri

Like etter klokken 11:00 ankom politiet endelig, til køens store skuffelse. De krevde at salget opphørte, noe Mikalsen føyet seg etter umiddelbart. Han takket for seg, og nedstengingen gikk rolig for seg. Det ble opprettet sak på forholdene, hvilket betyr at det kan tas til retten, slik AROD ønsket.

– Saken etterforskes som grov narkotikaovertrødelse og det gjennstår etterforskningsskritt. Det er for tidlig å si når saken blir påtaleavgjort, sier politiadvokat Camilla Brekke.

Tirsdag meldte NRK at Mikalsen er siktet for grov narkotikaovertrødelse.

HAPPY 4/20: Roar Mikalsen var hovedarrangør for lørdagens cannabis-stunt.

I 2022 besluttet Høyesterett en ny praksis for straff av rusavhengige: Tungt rusavhengige vil ikke lenger bli straffet. AROD ønsker selv å ta egen sak helt til Høyesterett og håper å bli frifunnet.

Ruspolitisk klinj

I Oslo har det i flere år vært flertall i bystyret for en lokal rusreform fra begge sider av den politiske aksene, men de har blitt stoppet av

fremfor å straffe, men i noen tilfeller kan straff være den eneste måten å hjelpe noen ut av det på. Hvis man avkriminaliserer, mister man viktige verktøy man bruker i dag, KrFs Ingvild Husby Halderaker, som er vara til bystyret.

– Å gjøre noe kriminelt, som å åpne en slik kafé, det reagerer jeg på, men også at det tok såpass lang tid å få stengt det ned, synes jeg er oppsiktsvekkende.

Hvis man avkriminaliserer mister man viktige verktøy man bruker i dag

Ingvild Husby Halderaker, 1. vara for KrF i bystyret i Oslo

regjeringen. Likevel har det blitt varslet omkamp fra bystyret. Et av partiene som ikke ønsker en slik reform er KrF.

– KrF er opptatt av å hjelpe

Partiet Venstre er derimot positive både lokal rusreform og forsøk med regulert salg av cannabis, men bystyremedlem og leder i Oslo Venstre Anna Dåsnes mener ikke kaféstuntet har noe for seg.

– For at en ny ruspolitikk skal ha legitimitet, må den endres gjennom lov, slik som Tyskland nettopp har vist. Heller enn dagens ukontrollerte og uregulerte marked, uten åpningstider og alderskontroll, ønsker vi å ta kontroll over markedet og sikre trygghet for brukerne, sier bystyremedlemmet.

universitas@universitas.no

FEIRER: Politiet var sene til festen, til tross for at de også var invitert.

STOR ETTERSPORSSEL: Køen var lang da dørene åpnet. Enkelte måtte stå i kø en hel time uten hell før politiet stengte ned salget.

Mastergrader gir jobb

REALITETSORIENTERT: Masterstudent i biologi Ane Mæstad er bevisst på at hun kan møte på utfordringer i overgangsprosessen fra klasserom til karriere.

Ny undersøkelse viser at mastergraden fører til fast jobb for de fleste. Noen kommer imidlertid raskere inn i fast jobb enn andre.

Mastergrad

Tekst Therese Falkeid Butenschøn
Foto Kristoffer Søvik

Høydepunkter fra kandidatundersøkelsen 2023

- + En økning i arbeidsledigheten blant nyutdannede med mastergrad, fra 5,2 prosent i 2021 til 6,4 prosent i 2023.
- Fagfeltet med høyest arbeidsledighet etter fullført master er natur- og realfag på 13,3 prosent. Like etter kommer samfunnsfag på 10,7 prosent, og humanistiske og estetiske fag på 9,6 prosent.
- + 7 prosent av kandidatene svarer at de er undersysselsatte – at de jobber deltid til tross for at de ønsker heltidsjobb.
- + 15,5 prosent oppgir at de opplever en innholdsmistilpasning, der arbeidsoppgavens innhold samsvarer dårlig med utdanningen.
- + 37 prosent sier at overgangen fra utdanning til å finne arbeid har vært vanskeligere enn forventet

Nær ni av ti masterstudenter er i jobb et halvt år etter at de er ferdige med studiene. Det viser den ferske kandidatundersøkelsen 2023. Undersøkelsen kommer fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) på oppdrag fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifu).

Forskningsleder Jannecke Wiers-Jenssen forklarer at det ikke er noe sjokkerende med tallene.

– Det er omtrent de samme mønstrene som vi pleier å se. Ledighetstallene svinger, og for nyutdannede er tallene i 2023 omtrent som gjennomsnittet for perioden 2011–2023.

Til tross for grønne tall viser undersøkelsen likevel en økning i arbeidsledighet blant nyutdannede med mastergrad. I tillegg varierer tallene fra fagområde til fagområde.

Utfordringer for realister

De nyutdannede fra natur- og realfag utgjorde den største andelen av arbeidsledige et halvt år etter fullført mastergrad, ifølge undersøkelsen. Fra Kristine Bonnevis hus på Blindern uttrykker masterstudent i biologi Ane Mæstad bekymring for at hun selv skal bli en del av denne prosenten. Det er hun ikke alene om.

– Vi biologistudentene har snakket en del om det oss mellom.

Vi rådfører med hverandre og bruker hverandre som ressurser for å få en innsikt i de mulighetene vi ikke visste at fantes før, opplyser Mæstad.

Biologistudenten etterlyser samtidig mer informasjon og tilrettelegging fra fakultetet rundt overgangsprosessen fra akademia til arbeidsliv.

– Tilretteleggingen har hovedsakelig vært knyttet til videre arbeid innenfor akademia. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har også arrangert noen arbeidsmesser, med de er ikke spesifikke nok for de ulike studieretningene innenfor fakultetet, hevder Mæstad.

– Synliggjøring av muligheter for å få seg relevant arbeidserfaring kunne universitetet vært bedre på.

Mæstad forklarer at både henne og mange av medstudentene har en plan B, dersom masteren i biologi ikke strekker til på jobbmarkedet.

– De fleste masterstudentene har årsenhet i praktisk-pedagogisk utdanning som en backupplan for å kunne sikre seg en jobb.

Akademisk språkhinder

Jannecke Wiers-Jenssen er forskningsleder ved Nifu og har ledet arbeidet med å samle inn tallene til årets kandidatundersøkelse. På spørsmål om hvorfor noen fagområder skiller seg ut i statistikken svarer forskningslederen at det er en sammenheng mellom studiene med bredere valgmuligheter etter fullført utdanning, og de som møter flere utfordringer

når de skal finne seg arbeid.

– I disiplinlag, de fagområdene man tradisjonelt har på universitetet, finnes det mange valgmuligheter når man er ferdig. Det er ikke like opplagt hva man skal bli med slike utdanninger, sammenlignet med profesjonsfag, forklarer Wiers-Jenssen.

Synliggjøring av muligheter for å få seg relevant arbeidserfaring kunne universitetet vært bedre på

Ane Mæstad, masterstudent i biologi ved Universitetet i Oslo

rer Wiers-Jenssen.

Karriereveileder Marit Overrein stemmer i. Hun uttrykker at utfordringene gjerne er knyttet til bevisstgjøring og formidling av fagkunnskapen i jobbsøkningsprosessen.

– For kandidatene med fullført utdanning i de mer åpne studiene, er det ikke ofte veldig mange stillingsutlysninger som spesifikt spør etter den masteren de har, sier Overrein og utdyper:

– I slike tilfeller må man være bevisst på egen kompetanse, eller være kreativ og se hvorvidt ens egen utdanning er relevant for ut-

lysningen man ser på, sier hun.

Overrein beskriver også at akademisk språk kan være til hinder for vordende jobbsøkere.

– Det brukes et annet type språk i akademia enn det som brukes i arbeidslivet. Mange opplever å måtte bruke et annet språk for å kunne forklare arbeidsgiver hva de egentlig kan, sier hun.

Karriereveilederen oppfordrer masterstudentene til å rådføre seg med en karriereveileder, for å få hjelp til å navigere den kronglete overgangsprosessen fra studier til arbeid.

– Vi kan bidra med å gi noen råd for hvordan du kan sette ord på kompetansen du har tilegnet deg gjennom utdanningen din. Da blir det lettere å orientere deg blant stillingsutlysningene, oppmuntrer Overrein.

Klar, ferdig, søk

Hvor tidlig masterhodene bør dra på jobb jakt, varierer mellom bransjer og de ulike fagområdene, ifølge karriereveilederen. Hun understreker at jobbsøkningsprosesser kan ta lang tid, og anbefaler studentene å gjøre seg kjent tidlig med landskapet av muligheter.

– Det er sjeldent for tidlig å gjøre seg kjent med den bransjen man skal ut i. Man kan gjerne begynne å undersøke allerede når man starter på utdanning, råder karriereveilederen.

– Det er ikke dumt å tenke på alvorlig jobbsøking etter jul, dersom man skal levere masteren i løpet av våren, avslutter hun.

STATSRÅDEN OM HELTIDSSTUDEN - Ikke målet vårt

En ny rapport viser at studenters kjøpekraft stadig synker. – Heltidsstudenten er en fjern drøm, sier lederen av Akademikerne. Statsråden sier heltidsstudenten ikke er et mål for regjeringen.

Studentøkonomi

Tekst Ulrik Alver Solli
Foto Sigrid Ewing

En fersk rapport fra Samfunnsøkonomisk analyse slår det fast svart på hvitt: Studiestøttas kjøpekraft gått ned 20 prosent siden 2002.

Rapporten, som er levert på oppdrag fra Akademikerne, tar utgangspunkt i data fra leiemarkedsundersøkelsen og Forbruksforskningsinstituttet Sifos referansebudsjetter for individer og husholdningers utgifter. Resultatet er et budsjett som viser studentenes forventede utgifter.

Akademikerne mener selv at dette budsjettet er svært nøkternt, uten rom for hverken utskielser eller uteliv. Rapporten viser at dagens studiestøtte dekker en vesentlig mindre del av dette budsjettet enn den gjorde for tjue år siden.

Det er særlig boligutgiftene som pekes ut som den store synderen. Mens leieprisene i de typiske studentbyene i gjennomsnitt har økt med 5,8 prosent per år de siste tjue årene, har studiestøtta kun økt med 2,6 prosent i året. Boutgiftene legger dermed beslag på en stadig større andel av studiestøtta.

En fjern drøm

– Heltidsstudenten er nå bare en fjern drøm.

Sitatet tilhører Lise Lyngsnes Randeberg, professor i teknologifag ved NTNU og leder i Akademikerne. Hun representerer over 35.000 studenter og er oppgitt på deres vegne. Da hun selv var student for tredve år siden, var det mulig å kun jobbe i feriene slik at man kunne være heltidsstudent under semesteret. Slik er det ikke lenger, mener hun.

Randeberg hevder samfunnet altfor lenge har romantisert forestillingen om den «fattige studenten», og sier at tidligere studier viser at når en student jobber mer enn 10 timer i uka, går det utover studiene.

Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) bruker en student med deltidsjobb i snitt 50 timer i uka på studier og jobb. Studentene med jobb bruker i snitt fem timer mindre i uka på studier enn de som ikke jobber.

– Dette kan få vidtrekkende konsekvenser. Man får større frafall fra studiene, mindre studentfrivillighet og dårligere læringsutbytte. Dessuten påvirker en usikker økonomi studentenes psykiske helse, sier Randeberg og fortsetter:

– Studentene har en arbeidsbelastning vi ikke aksepterer andre steder i samfunnet. De som sier det er fint at studenter jobber ved siden av studiene har ikke skjont hvor mye de jobber.

Hoel: Studenter bør jobbe

Blant dem som ser positivt på at studentene jobber, finner vi universitets- og høyskolesektorens helt egen minister: Oddmund Løkensgard Hoel (Sp).

Han er uenig med Randeberg i Akademikerne, og mener heltidsstudenten er mulig også den dag i dag. Men heltidsstudenten er derimot ikke et mål for regjeringen.

– Heltidsstudenten er realiserbar for dem som vil leve veldig nøkternt. Men det er ikke målet vårt. Vi ser positivt på at studenter jobber litt ved siden av studiene, sier Hoel til Universitas.

– Har ikke studentene grunn til å være misfornøyd?

– Jeg forventer at studentene fortsetter kampen for bedre studiefinansiering, jeg blir veldig overrasket dersom de slutter med det!

I dag er studiestøtta knyttet opp mot konsumprisindeksen (KPI), og justeres dermed i takt med den forventede prisveksten i samfunnet. Det skaper proble-

Det er som Nelson Mandela sa: Utdanning er det viktigste våpenet for å endre et samfunn

Lise Lyngsnes Randeberg, Leder i Akademikerne

mer når utgifter som ikke er en del av KPI stiger, slik som har skjedd med boligutgiftene i dette tilfellet. Både Randeberg i Akademikerne og leder i NSO Oline Sæther foreslår det knytte studiestøtta opp mot 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G), som en løsning på studiestøttas avtagende kjøpekraft. Hoel sier likevel at dette ikke er aktuelt med det første.

– Å ha studiestøtta knyttet til KPI, er det vi mener gir det mest reelle uttrykk for behovet. Forskjellen er ikke veldig stor, og koblingen til KPI reflekterer utgifter i

det daglige, sier han.

Hva er nøkternt?

Samfunnsøkonomisk analyse la til grunn tall fra SIFOs referansebudsjetter i sin rapport om studentenes fallende kjøpekraft. Der er det beregnet at en kvinne over 17 år bruker 970 kroner i måneden på klær og sko. I løpet av et år blir dette 11.640 kroner. For en mann over 17 er tilsvarende tall 10 800 kroner. Er det dette som er et nøkternt budsjett for en student i 2024?

Professor i sosialantropologi

NOE JOBBING FORVENTES: Oddmund Hoel sier han som student selv stort sett jobbet ved siden av studiene.

ITEN:

t

Det samme må forventes av dagens studenter, mener han.

Thomas Hylland Eriksen erkjenner at studentenes økonomiske situasjon er alvorlig, men mener også at studentenes utgifter speiler en økende grad av materialisme i samfunnet.

– Det er en faktor at det generelle forbruket har steget. Det forklarer også hvorfor folk fremdeles jobber så mye som de gjør. Vi kunne jobbet 20 timer i uka og kanskje hatt samme materielle levestandard som vi hadde i 1980. Men så gjør vi ikke det, for du skal ha varmekabler på hytta og sånn, sier han.

Professor emeritus Bernt

Hagtvat stiller spørsmål ved om studentene ikke bør tillate seg litt lavere levestandard i noen år.

– Man kan tenke igjennom om studentene bør senke sine levestandardkrav en periode av livet for å få tid til det som virkelig teller: konsentrasjon.

Imidlertid vedgår han at den økonomiske situasjonen kan gjøre dette vanskelig.

– Det burde ikke være nødvendig å arbeide i studietiden for å ha penger til alle regningene. Jeg støtter studentenes krav her. Det er ille å se hvor lite tid det blir til overs for å få endene til å møtes,

Det er en faktor at det generelle forbruket har steget

Thomas Hylland Eriksen,
professor i sosialantropologi ved UiO

sier Hagtvat.

Kunnskapssamfunnet svekkes

Alle Universitas har pratet med er enige i at samfunnet taper noe dersom studentene ikke klarer være nettopp det: Studenter. Bernt Hagtvat er opptatt av at studier skal ha en form egenverdi.

– Studier skal høyne livstemperaturen også, ikke bare være en utsilingsmekanisme eller en handelsbod for næringslivet, sier han og fortsetter:

– Universitetet skal også være et fristed for refleksjon og et møtested for de tidløse spørsmål, sier

Hagtvat til Universitas.

Randeberg i Akademikerne frykter mangel på heltidsstudenter undergraver kunnskapssamfunnet.

– Det er faktisk en fulltidsjobb å være student dersom du skal ta det på alvor, sier hun og trekker frem et sitat for å understreke hva hun mener.

– Det er som Nelson Mandela sa: Utdanning er det viktigste våpenet for å endre et samfunn. Det er viktig at vi ikke glemmer det.

universitas@universitas.no

TROR PÅ ENDRING: Snorre Rein fra fagforeningen NTL Ung mener det er mulig å sette ulikheten i studentenes ferie på dagsorden.

ULIKHET I FERIE BLANT STUDENTENE:

— Et problem

Georg har seks uker lengre sommerferie enn Nora. Nasjonal studentsekretær for fagforeningen NTL Ung mener det er mulig å endre.

Ferie

Tekst Jakob Fougner Myrbakk

Foto Sigrid Ewing, Kristoffer Søvik og Isabel Svendsen Berge

Nora Linnea Gussiås (21) går første året på en bachelor i psykologi ved UiO. Deres siste eksamen det-

te semesteret er 18. juni.

– Jeg kjenner på at det hadde vært deilig med en lang ferie. Hadde jeg kunne endra på det, så hadde jeg nok gjort det.

På UiOs nettsider står det at vårsemesteret slutter omtrent 15 juni, og at neste semester begynner rundt 13 august. Psykologi

er et av fem programmer som er unntatt denne regelen.

Georg Desiderius Høybakk Norenberg (22) studerer kultur og kommunikasjon. Han er ferdig allerede 7. mai i år. Med det har han seks uker lengre sommerferie enn Gussiås.

Han synes også det er uheldig

nistrasjonen å unngå store sprik i eksamen, sier han før han understreker:

Han mener også det ikke burde være slik at sommerjobb spiser hele ferien.

– Ideelt sett hadde det ikke vært noe man trengte å gjøre. Man har et ideal om at man skal ha fulltidsstudenter, men det er ikke virkeligheten nå. Hadde man løst den utfordringen, hadde dette vært et mindre problem, men sånn er det ikke nå.

Samtidig vedgår Rein at kortere eksamensperiode for alle ikke er løsningen.

– Vi er allerede under nok press som det er. Vi trenger ikke å korte ned eksamensperioden til to uker for eksempel.

Dersom det skal gjøres endringer i dagens eksamenssystem mener Rein at det ikke må gå på bekostning av andre hensyn. For eksempel mener han at studentene bør ha nok tid mellom hver enkelt eksamen.

Han erkjenner også at noen programmer krever lengre semestre enn andre.

– Man har tatt et valg om å gå ulike studieretninger, med ulike krav til hvordan man jobber. Da er det naturlig at det kan bli store sprik mellom studier.

Rett over i sommerjobb

Runa Kristine Fiske er studen-trådgiver i LO, og rådgir ledelsen i studentsaker. Hun sier at muligheten til å ha fri er viktig for LO.

– Vi i LO er jo opptatt av at alle trenger litt hvile i løpet av et år, og det er derfor vi har kjempet fram at folk skal få pause på jobb og ferie i løpet av året, sier hun.

– Når man jobber, har man krav på fire-fem uker fri om man har tariffavtale, legger hun til. Fiske understreker at sommerjobb er ikke et problem i seg selv.

– Både deltidsjobb og sommerjobb er veldig fint for å få erfaring og etablere kontakt med arbeidslivet. Det er det at man må jobbe såpass mye som er problematisk, ikke at man må jobbe i seg selv, sier hun.

for de som slutter senere, og må bruke store deler av sommeren på jobb.

– Særlig er juli måned tung, siden man ikke får stipend. Det er mindre gøy når pengene fra sommerjobb ikke går til noe man gleder seg til, men heller til å opprettholde ting som de er, sier Norenberg.

Peker på arbeidsdeling

Snorre Rein er nasjonal studentsekretær i Norsk Tjenestemannslags organisasjon for unge (NTL Ung), og tar også en master i organisasjon, ledelse og arbeid på UiO.

– Det er et problem at studenter får en ulik mengde sommerferie. Både fordi noen får mer fritid, men også fordi man kan jobbe i den tiden, så det kan ha økonomiske konsekvenser.

Rein mener det er mulig å få gjort noe med.

– Jeg tror man absolutt kan sette på dagsordenen for admi-

– Synes du at LO bør jobbe for at studentene også sikres ferie?

– Jeg synes at man skal jobbe for at alle får nok ferie og får de rettighetene som man har krav på, både på jobb og som student ved å øke studiestøtten slik at man ikke skal trenge å jobbe like mye som i dag.

Eksamenskabalen

Studiedirektør ved UiO Hanna Ekeli skriver til Universitas at planleggingen for det meste foregår sentralt.

«Instituttene registrerer hvilke uker eksamen kan gå, hvilke eksamener som ikke kan gå samtidig og hvor mange dager det minimum må være mellom eksamenene.»

Deretter brukes timeplanleggingssystemet TP for å løse kablen, forklarer Ekeli. Plassering avhenger ofte av obligatorisk undervisning og oppgaver.

«E m n e r med mye undervisning og obligatoriske oppgaver vil derfor normalt ha eksamen sent i semesteret, mens andre emner kan ha eksamen tidligere.»

Studiestøtta, studiestøtta!

NSO-leder Oline Sæther mener studiestøtta er det viktigste.

– Det er jo veldig ulike studier man kan studere, og de har ulike semestre. Det er ikke noe mål for NSO å strømlinjeforme hvordan semesteret er lagt opp. Det som gjelder er å ha gode premisser for semesteret, og der gjelder studiestøtta, sier Sæther.

Videre sier hun at studenter i dag ikke burde sammenlignes med faste arbeidstakere når det gjelder ferie.

– Studenter er ikke underlagt arbeidsmiljøloven, så vi har ikke noe lovpålagt ferie. Vi kunne hatt politikk for at studenter skal ha lovpålagt ferie, men da kan det ha andre effekter, sier Sæther og utdyper:

– Om dagens studenttilværelse ville ha mer lovpålagte plikter til oppmøte, da kunne man snakket om lovpålagt ferie, men det er ikke et politisk mål NSO har satt seg fordi det ikke er et spørsmål som har kommet opp fra studen-

Det er et problem at studenter får ulik mengde ferie

Snorre Rein (23), Nasjonal Studentsekretær i NTL Ung og student på UiO

HAV AV TID: For Georg Desiderius Høybakk Norenberg (22) er semesterslutt om under to uker.

SIST UT: Nora Linnea Gussiår (21) er blant de med kortest sommerferie.

Det hadde vært ideelt om alle studentene avslutter samtidig, men jeg kan ikke se hvordan dette skal gjøres i praksis

Georg Desiderius Høybakk Norenberg (22)

– Her er det jo potensielt et segment av befolkningen som ikke er sikret ferie. Mener du ikke at det er et slags hull i velferdsstaten?

– Vi mener det er viktig at alle sikres nok hvile i løpet av et år, så man burde ha goder og ordninger som er av en sånn grad at alle kan sikres den rettigheten.

tene.

Sæther mener det viktigste heller må være å sikre at studentene kan jobbe mindre enn det de gjør i dag. Dette ønsker hun å få til ved hjelp av en rausere studiestøtte.

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS I SØR-KOREA:

1 av 3 unge kvinner tar kosmetiske inngrep

REPORTASJEREISE – UNIVERSITAS I SØR-KOREA

Skjønnhetsindustrien

Tekst Åsne Hansteen og Peder Nyeggen
Foto Sindre Deschington

Sørkoreansk skjønnhet er blitt en enorm eksportsuksess. Bak fasadene hviler imidlertid et tyngende skjønnhetsideal.

– Alle unge koreanere vil bli pene, sier Hye Mi Kim (25).

Hun jobber fulltid som *plus-size*-modell i den sørkoreanske hovedstaden. Vi møter henne i en roligere bydel et stykke utenfor den glamorøse bykjernen, på besøk hos motestudioet «I'm Studio», hvor 25-åringen er hyret inn for en undertøys-*shoot*.

Hye Mi Kim er en av mange modeller i skjønnhetsindustrien i Seoul. De er godt synlige: Skjønnhetsreklamer lokker forbipasserende inn til store øybrynsaloner, neglestudioer, og skjønnhetsklinikker hvor du kan la snegler kravle over ansiktet for å få silkemyk hud.

Den koreanske skjønnhetsindustrien har de siste tiårene vokst seg til å bli blant verdens største og mest innflytelsesrike. Samtidig som at klubbene i utelivsområdet Hongdae fylles opp på kvelden, gyves det løs på nattåpne hudpleie- og sminkebutikker, *selfie-booths*, og fargekonsulenter som kuraterer antrekk. I dag er landet storeksportør av kosmetikk og hudpleie, og ikke minst: plastisk kirurgi.

– Plastisk kirurgi er kjempevanlig, forteller Hye Mi Kim.

Nesten samtlige av venninnene hennes har lagt seg under kniven. Sørkoreanerne er verdensmestere: Hele 28 prosent av sørkoreanske kvinner mellom 19 og 39 har tatt ett eller flere kosmetiske inngrep. Det vanligste, forteller Hye Mi Kim, er øyelokk, nese og pupper. En ny teknikk som kom i fjor, kan operere leppene slik at de viser et kontinuerlig, lite smil, og gir et konstant vennlig utseende, sier hun.

Bak de glitrende sørkoreanske fasadene hviler trange skjønnhetsnormer. Hye Mi Kim håper på sin side hun kan være et forbilde for et mer åpent sørkoreansk skjønnhetsideal.

Trangt kroppsideal

Til å begynne med hilser Hye Mi Kim litt sjenert ut av garderoben, klar for bildetaking. Et utvalg undertøy i beige, grått og svart henger på et stativ i et nakent lokale, hvor lerret og lysparasoller står klare for knips. Med seg har hun en stylist og en fotograf.

– Jeg trodde først de hadde tatt feil da de kontaktet meg for å bli modell.

Hye Mi Kim forteller at hun var skeptisk og trodde det var svindel. Hun hadde aldri hatt noe med modellyrket å gjøre. Etter å ha blitt kontaktet flere ganger skjønnte hun at det var alvor. I dag er hun *plus-size*-modell på fulltid.

Da Hye Mi Kim ble kontaktet av et modellbyrå for tre år siden,

Skjønnhet i Sør-Korea

+ Sørkoreanere er med god margin verdensmestere i bruk av plastisk kirurgi. Hele 28 prosent av kvinner mellom 19 og 39 har tatt ett eller flere kosmetiske inngrep.

+ Samtidig bruker sørkoreanere mer penger per person på skjønnhetsprodukter, hudpleie og kosmetikk enn noen annen nasjonalitet.

+ «Gangnam-miin» er et uttrykk som beskriver et sørkoreansk idealutseende. Det blir beskrevet en som er slank, med smal kjeve, perlehvitt hud, og store øyne.

+ I senere tid brukes uttrykket også nedsettende om kvinner som har et kunstig utseende og mistenkes å ha tatt for mange plastiske operasjoner.

+ Det trange skjønnhetsidealet har møtt motstand gjennom emneknaggen «Escape the corset», som siden 2018 har vokst blant kvinner på sosiale medier.

hadde hun aldri forestilt seg å posere foran flomlys og kameracrew. Hun forteller det var få *plus-size*-modeller å se.

– De kaller meg det, men enkelte liker ikke at jeg kategoriseres som *plus-size*, sier hun.

Hva slags størrelseskategori 25-åringen går inn under, er ikke så viktig ifølge henne selv. Hun påpeker likevel at Sør-Koreas skjønnhetsidealer plasserer henne utenfor normen.

– Det er en kultur for å tenke at

UTENFOR NORMEN: Hva slags størrelseskategori Hye Mi Kim (25) går inn under som modell, er ikke så viktig for henne. Hun påpeker likevel at Koreas skjønnhetsidealer kategoriserer henne som *plus-size*.

at foreldrene betaler.

Selv har ikke 25-åringen tatt noen kosmetiske inngrep. Det har imidlertid de fleste av venninnene. Nå vurderer lillesøsteren hennes det samme, og vil gjerne ha med Hye Mi Kim til legen.

– Hva sier du til det da?

– Jeg sier jo nei. Hun liker ikke nesen sin, og jeg skjønner ikke hvorfor.

Hye Mi Kim tror det kan ha noe med skjønnhetspresset å gjøre. At man fra en ung alder ser opp til skuespillere og popstjerner med perfekt kropp, hud, og utseende. Et ideale med tynn midje og smalt ansikt.

– Jeg ble fortalt at jeg hadde sett penere ut om jeg slanket meg, forteller hun.

– Jeg ble perpleks. Jeg tenkte *jaha, virkelig?* Men det viste seg at hun selv var på diett, så det var nok derfor.

At Hye Mi Kim som modell plasseres utenfor normen, bryr hun seg imidlertid ikke om. Hun mener også at ting har endret seg. Tjuefemåringen forteller blant

annet at det er dukket opp flere *plus-size*-modeller, og at flere og flere selskaper viser frem andre kroppsfasonger enn de tynneste.

– Jeg er glad for at skjønnhetsbildet er blitt litt mer åpent, sier hun.

Ting går imidlertid sakte. Fremdeles er Sør-Korea landet i verden hvor flest tar kosmetiske inngrep justert etter folketall. 85 prosent av pasientene er kvinner. Samtidig bruker sørkoreanerne mer penger per person på skjønnhetsprodukter, hudpleie og kosmetikk enn noen annen nasjonalitet.

Veien til lykke

Den sørkoreanske hovedstaden har alene over 500 plastikkirurgiske klinikker. Det velstående sentrumsområdet Gangnam huser over 400 av dem. Fra skyskraperne smiler enorme ansikt fra LED-skjermer med undertekst: *Happiness through beauty*.

I tolvte etasje i et stort glassbygg tar assistenten for sjefskirurgen på klinikken, Jenny, Universitas imot

hos Opera Plastic Surgery. Hun forteller at foruten unge koreanere, flyr folk fra hele verden til Seoul for å opereres i Gangnam.

– Har du selv tatt noen kosmetiske inngrep?

– Jeg har operert øyelokkene. Så har jeg tatt nesa nå nylig. Man kan nesten ikke se det, det ser veldig naturlig ut, smiler hun.

I lobbyen sitter et titalls spente pasienter, tilsynelatende flere tenåringer og flere tidlig i 20-årene.

– Vi er nok langt mer opptatt av ytre utseende enn i vesten, forteller sjefskirurg Kim Seok-Han.

På kontoret hans henger to store flatskjermer, hvor to fireganger-fire overvåkningskjermer viser narkose pasienter på operasjonsbordene. På enkelte skjermer skulptureres nese og kinn, mens silikonimplantater dyttes inn i bryster på andre.

– I Sør-Korea tenker man det ytre forteller hvorvidt man klarer å ta vare på seg selv eller ikke. Diskriminering basert på utseende,

SUPERMENNESKER: Dr. Kim Seuk-Han mener det beste med å være plastisk kirurg er å lage supermennesker.

«lookism», er dessverre veldig utbredt.

Han forteller at Sør-Korea har et trangt skjønnhetsideal som kan være vanskelig å nå opp til. Utseende kan påvirke både sosiale muligheter og jobbprospekter i Sør Korea, mener han. Han tror samtidig det er blitt verre etter internettets fremvekst.

– Nå for tiden viser folk seg frem på sosiale medier så alle kan se. De elsker å skryte. Du ser hvordan de ser ut. Høye og tynne, og hvite i huden.

Ved siden av Dr. Kim skjærer kirurgene løs. Blod siver ut av neserygger og torsoer, og surkles opp av store slanger. I bakgrunnen lyder dempet pianomusikk. «Det er Mozart. Sonate nr. 14», opplyser han.

– Det er et uttrykk som lyder at «en plastisk kirurg er som en psykiater med et skalpell». Man kan kanskje tenke at folk som tar plastisk kirurgi har trivielle problemer. Men for dem det gjelder, er det høyst reelt.

– Er det dette som er det beste med å jobbe som plastisk kirurg?

– Det beste med å være plastisk kirurg er å kunne gjøre vanlige mennesker til supermennesker, smiler han.

– Kan du utdype?

– Plastisk kirurgi kan gjenopprette folks selvtillit og hjelpe dem til å leve lykkeligere og mer selv-sikre liv.

Han kaster et raskt blick på

klokka.

– Vi er svært travle i dag, forteller han før han ser seg nødt til å dra. Pasientene kan ikke vente.

– **Må ta vare på meg selv**

Hos Mina Plastic Surgery like ved siden av, mener kirurg Dr. Jeongho Cha at skjønnhetsidealene skyldes at Sør-Korea er et relativt homogent samfunn.

– Det tror jeg gjør skjønnhetspreferansene likere, også. Hvis du drar til USA, for eksempel, ser

brystforstørrelse.

Blant pasientene i klinikken venterom kommer vi i snakk med 64-årige Mina Lais, som er tilbake for operasjonssjekk. For to uker siden fløy hun inn fra Indonesia for å få kosmetisk kirurgi i Gangnam.

– Jeg tok ansiktsløft, nakkeløft, og fjernet poser under øynene. Det tok bare tre timer. Veldig raskt!

Lais forteller at de sørkoreanske skjønnhetstrendene også i

Det beste med å være plastisk kirurg er å kunne gjøre vanlige mennesker til supermennesker

Dr. Kim Seuk-Han,
sjefskirurg hos Opera Plastic Surgery

jo alle forskjellige ut. Det er ikke sånn at en afroamerikansk mann går rundt på Manhattan og ønsker å se ut som Tom Cruise.

Cha understreker samtidig at en del av operasjonene gjøres av funksjonelle årsaker. Det gjelder blant annet øyeoperasjoner, som gjerne gjøres for å fikse tunge øyelokk, opplyser han. Øynene er den vanligste operasjonen, etterfulgt av neseoperasjoner og

Indonesia er blitt mer og mer populære.

– Jeg fortjener å se pen og glad ut, selv om jeg er gammel. Jeg elsker meg selv, sier hun om resultatet.

Et romsligere ideal

Tilbake på «I'm Studio» håper Hye Mi Kim at de koreanske skjønnhetsidealene over tid kan bli mer romslige.

– Jeg ville blitt veldig glad om folk endret meningene sine på grunn av meg.

Hun forteller at det fortsatt er et problem i dag, at det tynne er det som regnes som pent, og at hun selv må gå på noen få utvalgte butikker for å finne bukser som passer henne.

Likevel er hun opptatt av å understreke at hun jobber som modell først og fremst fordi det er et yrke hun trives i. Det er for vanskelig å endre ting på egen hånd, men hun håper hun kan være et positivt forbilde.

Den plastikkirurgiske bransjen er fremdeles i vekst. Hye Mi Kim forteller om lokkende tilbud: Det er for eksempel blitt praksis å få operasjoner gratis i bytte mot før-etter-bilder tatt av modellbyrå, som gjør det billigere for modeller å få plastisk operasjon.

– Klinikken støtter operasjon istedenfor modellkostnadene det krever å ta før-etter-bilder.

Selv om 25-åringen står i mot og får mange positive tilbakemeldinger av unge på internett, beskriver hun at Sør-Korea fremdeles plages av et sterkt skjønnhetspress:

– Det finnes en ønsket størrelse og et ønsket utseende som er svært begrenset.

universitas@universitas.no

FORNØYD: Jenny jobber som assistent hos Opera Plastic Surgery, og har selv lagt seg under kniven. Hun har operert øyelokkene og det siste prosjektet har vært nesen.

LANGVEISFRA: – Jeg fortjener å se pen og glad ut, selv om jeg er gammel, smiler Mina Lais (64). Hun har kommet hele veien fra Indonesia for å bli operert i det plastikkirurgiske mekkaet Gangnam.

Ytringsfrihet er ikke viktig, for det har vi mer enn nok av i Norge ...

... mener kanskje noen. Men hvis du også interesser deg for temaet, kan du søke masterstipend hos Fritt Ord. Handler masteroppgaven eller masterprosjektet ditt om ytringsfrihet, samfunnsdebatt eller journalistikk, kan det være lurt å klikke seg inn på www.frittord.no

Søknadsfristene for studieåret 2024/2025 er
31. mai og 13. september.

DEBATT

idé- og debattredaktør:
tora.vassnes@gmail.comTora Vassnes
901 98 567

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Por favor, Bergen...

I ukens debattseksjon har vi fått et reisebrev fra Argentina. Gjesteforskerne kan melde om at den nyvalgte presidenten kjører økonomien til grunne, og at dette rammer forskning og høyere utdanning. Argentina er ikke de eneste som har ansatt en lederfigur med dårlig økonomisk sans. I Studvest denne uken kan man lese intervju med dekan Jan Erik Askildsen. Under hans velde har nemlig Det samfunnsvitenskapelige fakultet gått 40 millioner i un-

derskudd. Der den argentinske presidenten kveler universitetsøkonomien bevisst, og skryter av det på Twitter, stiller dekan Askildsen seg undrende til hvor de 40 millionene har blitt av... Nå skal Askildsen redde økonomien ved å kutte i PhD-stillinger. ¡Vamos, hombre, por favor! Knekk da ikke forskningen, din tyrann. Da synes jeg heller at Askildsen skal følge president Mileis fotspor og kutte i dorull- og lyspære-budsjettet.

Machiavellis maktteori vs. woke-propaganda

«Det må da finnes grenser for hvor mye woke-propaganda man skal utsettes for på statsvitenskap», skriver student i statsvitenskap Mitchel Oliver til Jyllandposten denne uken. Professorens har begynt å undervise om patriarkalske strukturer i et statsvitenskapsemne... Tenk å ødelegge statsvitenskapen på den måten. INGEN har respekt for akademisk tradisjon lenger. I statsvitenskapen skal vi lære om internasjonal maktkamp, realpolitikk

og krigsteori. De patriarkalske strukturene, og hvordan de påvirker samfunnet, har ingenting med dette å gjøre. Oliver, takk for at du våger å si det usagte. Maktteori har tatt en dørgende kjedelig vending de siste årene, vi skulle fryst utviklingen på 1400-tallet. Machiavelli gjorde statsvitenskap best. Hvis du skal skade noen, sørg for at du skader dem så hardt at de umulig kan hevne seg. Det er bedre å bli fryktet enn elsket osv. osv.

Ukas tvitringer:

Ole @olelovold

Kan noen fortelle meg hvorfor vi fremdeles har taxfree i 2024? Værsågod, her får du subsidiert helseskadelige rusmidler for å ha reist på en forurensende utenlandstur

folk driver jo bare og stjeler der uansett

Trivelig jente @god_jinta

Møtte en ny fiende i går

Deg med peanøtter på lesesalen

pudd @puddingkvinnen

kan noen av dere som har nok overskudd til å fortsatt krangle om rød ungdom bruke litt av den energien på å smøre et par brødsiver til meg? kanskje støvsuge litt også, hvis dere har veldig mye innestengt aggresjon som må ut

Det er ikke noe nytt at rød ungdom er sinnsyk gjeng

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: ISABELL SVENDSEN BERGE

Krig mot influenserne

Skal influensere uttale seg om konflikten i Midtøsten?

Influensere

Peder Reitbakken, journalist i Universitas

Vi behøver ikke norske influenseres meninger. Krig på Gazastripen har vært en gave fra oven for dem: Endelig kan de fortelle hvor mye de bryr seg på Instagram! Og måtte fanden ta de som ikke gjør det. I høst høstes ramaskrik gjennom hele influensermiljøet da Linnea Løtvedt ikke tok stilling til Israel-Palestina konflikten fordi hun mente at hun ikke hadde nok kunnskap om det. Et klokt valg, mener jeg. Men det skulle ikke hennes kolleger ha noe av, hun måtte jo uttale seg om krigen! («men bare hvis hun uttaler seg pro-palestinsk da, tihi :p»). Jeg er ingen ekspert på influensere, men de er i alle fall ikke eksperter på internasjonale konflikter.

Et utall mange norske influensere er kjent simpelthen for å være kjent. Etter en halvgod blogg- eller Tiktok-karriere er veien kort til flere realityprogram, og brått er man blitt en influensere med titusener av skuelystne unge i ryggen. Deretter kan man leve av klær- og sminkesponsor til man

blir gammel og grå. Er dette mennesker man burde se opp til? Som man burde ta synspunkter om annet enn sminketips fra? Mange influensere har klaget på jobben er tyngre enn den ser ut, og det kan for all del stemme – men da er det fryktelig dumt å leke politikere i tillegg. Jeg må ydmykt si meg enig med Linnea Løtvedt om at hun muligens, bare kanskje, ikke burde være utenrikspolitisk talsperson for oss.

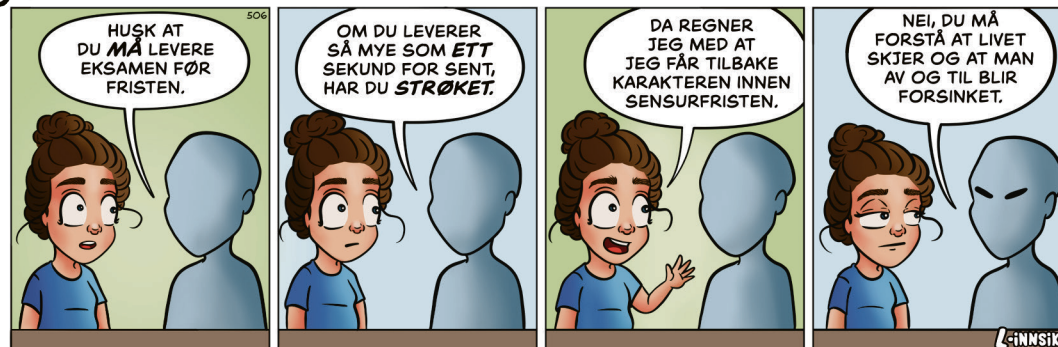
Større enn noen andre inflasjoner de siste årene er antallet influensere. De eksisterer kun for pur underholdningsverdi uten særlig mål og mening og spyttes ut av underholdningsbransjen raskere enn jeg

Vi trenger fred i Gaza – men også fred fra influensere!

klarer å holde følge. Det er lenge siden man prioriterte kvalitet over kvantitet. Trenger vi så mange? Tja, det er jo kjekt at de kan spre noen viktige budskap – men dersom det er sånn at man ikke kan fatte en mening uten at Sophie Elise holder deg i hånda og forteller deg hvordan verden egentlig henger sammen, har vi et grovt samfunnsproblem. Vi bør ikke behøve influensere for å drøfte hvorvidt 34.000 drepte barn er bra eller dårlig. La forskere, journalister og politikere få gjøre jobben sin, så kan influensere fortsette med det de gjør best, hva nå enn det er. Vi trenger fred i Gaza – men også fred fra influenserne!

debatt@universitas.no

INNSIKT

Forskning under angrep i Argentina

President Javier Milei i Argentina kveler landets forskningsinstitusjoner. UiOs utsendte gjesteforskere kjenner politikken på kroppen.

Aktivism

Rune Flikke og Cecilia Salinas,
Gjesteforskere fra UiO ved
forskningscenteret Cenpat i Puerto
Madryn, Argentina

Som gjesteforskere ved Cenpat, et forskningscenter i Argentina, får vi erfare konsekvensene av presi-

dent Javier Mileis kutt i Argentinas budsjett daglig. Cenpat ligger under det nasjonale vitenskapelege forskningsrådet Conicet.

Mileis plan for å få kontroll over økonomien er å privatisere forskningsinstitusjoner og stenge Conicet. Foreløpig opprettholder han i 2023 budsjettet for 2024 i et land med en årlig inflasjon på 254 prosent. Det betyr at Cenpat er insolvent; på vei mot konkurs. De kan ikke betale strømragningen, har lønnsmidler kun til mai og kan ikke sørge for toalettpapir, såpe og vaskemidler. Ansatte sli-

ter med å dekke daglige utgifter og er derfor på utkikk etter ekstrajobber.

Under presidentvalget bekreftet Milei at han ville stenge byråer og regjeringsorganer. Fors-

spill som forbinder Conicet med *ñoquis*, en matrett som tradisjonelt ble spist dagen før lønnsutbetalingen. Uttrykket brukes for å beskrive personer som kun møter på jobben på lønnsdagen

ned mye arbeid og lidenskap for å gjennomføre forskning på en kronisk underfinansiert forskningsinstitusjon. Mileis ønske om å eliminere Conicet og ministeriet for vitenskap, innovasjon og teknologi skjer til tross for at den forskningsbaserte økonomien kom på tredjeplass i argentinske eksport i 2022.

Å privatisere vil innebære å overføre flere tiår med statlig investering til privat utvikling som på sikt vil undergrave den frie forskningen ved å potensielt begrense forskningsmiljøers åpenhet, kritisk tenkning og uavhengighet, som er avgjørende for vitenskapens integritet og fremskritt.

debatt@universitas.no

President Mileis politikk presser sektoren mot en systematisk ødeleggelse av vitenskap og teknologi

kningsinstitusjonene står høyt på listen. En av hans favorittfraser å si til forskere er «skaff deg en jobb». Nylig tweetet han 'NO-QUICET' – et nedsettende ord-

og insinuerer at Conicets ansatte mottar lønn uten å jobbe.

I realiteten jobber våre kolleger også på fritiden for å gjennomføre prosjektene. Det legges

Kan vi kalle oss demokratiske?

Kan man egentlig kalle seg for en demokratisk stat hvis man støtter Israel i folkemord?

Palestina

Dillon Ozuna, mastergrad i sosialantropologi, UiB

Norge har en lang tradisjon for å forsvare liberale verdier som likhet og frihet.

Den kamerunske statsviteren Achille Mbembe som tildeles Holbergprisen 2024 i Bergen, utfordrer våre konvensjonelle oppfatninger av det vestlige demokratiet ved å påpeke dets skyggesider i boka «Necropolitics», (2019).

Bevegelesfriheten er en viktig verdi i moderne liberale demokra-

tier. Mbembe utforsker hvordan folk beveger seg i verden, og hvordan vi *beveges* av suverene makter. Hvem er stengt inne og hvem kan bevege seg fritt uten begrensninger?

Kolonister beveger seg fritt. De koloniserer frivillig og har god mobilitet.

Koloniserte folkeslag, som palestinere, blir dyttet unna og stengt inne ufrivillig. Mbembe

bruker Gaza som et av de fremste eksemplene på dette, der prosjektet Israel eksisterer som en «moderne kolonial okkupasjon».

Mbembe argumenterer i boken at «ideén om at livet i et demokrati er fundamentalt fredelig og voldsfritt klarer ikke å opprettholde sin troverdighet når den blir grundig vurdert».

Altså, vestlige demokratier er langt fra uskyldige og demokratiske. De tjener på kolonialisme. De importerer og eksporterer varer til og fra okkuperte områder, og slik bidrar til systematisk undertrykkelse og vold.

Vi lever i en dikotomi. Vestlige demokratier fremstilles som siviliserte samfunn sammenlignet med den «kaotiske» verde-

nen utenfor. Israelske bosettere fremstilles som Guds folk, mens palestinere blir svartmalt som terrorister og fiender av demokratiet.

Hvem har lov til å vise støtte til Israel, og samtidig kalle seg forkjempere for demokratiet?

Konseptet demokrati mister sin

Vestlige demokratier er langt fra uskyldige og demokratiske. De tjener på kolonialisme

Staten Israel er bygget på voldelige prosesser, som utnyttelsen av palestinske landområder med stor støtte fra vesten. Her oppstår det et paradoks. Er demokratier som er basert på frarøvelsen av andre demokratier, egentlig demokratiske?

troverdighet når den kun brukes til å hvitvaske medskyldighet i et folkemord. Faktiske demokratiske verdier er under trussel så lenge regjeringen ikke innfører sanksjoner og boikott mot Israel.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Isabel Berge

GIR OPP: I eksamensperioden høres et hundeliv egentlig ganske bra ut.

Ukas sitat:

– *Hva har du kjøpt?*
– *Cookies med noe ordentlig god cannabis*

Anonym kjøper til VG, lørdag 4/20

Den fineste dialogen hørt i Oslos gater noensinne?

MENN DOMINERER FILMBRANSJEN

Kvinner *castes* på dør

I 2022 var det færre kvinner i norske hovedroller enn i 2012. Har filmbransjen tatt et steg frem og to steg bak?

Norsk Filminstituttets mangfoldsrapport

- + Norsk Filminstituttets (NFI) mangfoldsrapport kom i mars 2024.
- + Rapporten baserer seg på norske spillefilmer i 2012, 2017 og 2022.
- + Den fant blant annet at kvinner var underrepresentert i norske spillefilmer.
- + Dette gjaldt også etnisiteter, samer, og mennesker og steder utenfor Oslo.
- + I 2022 var det 36 prosent kvinner i norske spillefilmer, kontra 38 prosent.
- + Kun 4 prosent av rollene var utenlandske etnisiteter, kontra 20 prosent i den faktiske befolkningen.
- + Det er langt flere kvinnelige søkere til skuespillerfag.

Sjeldent funn: Flo Fagerli (20) driver både med serie- og filminnspillinger dette året, til tross for få roller tilgjengelige for kvinner.

Likestilling på lerret

tekst Peder Reitbakken

foto Isabel Svendsen Berge og Kristoffer Søvik

– Hvis jeg skal være helt ærlig, så er jeg egentlig ikke sjokkert. Men jeg blir litt skuffa.

Det sier Katharina Bjerkenes (21) om Norsk Filminstitutt mangfoldsrapport. På NSKI Høyskole studerer hun skuespillerfag med Anne Helmer-Larsen (20).

De har en felles drøm: En karriere i filmbransjen. Men som kvinner kan det bli vanskeligere å få til enn det er for menn.

Skuffende tall

I mars kom mangfoldsrapporten fra Norsk Filminstitutt (NFI). Ut fra tall fra norske spillefilmer fra 2012, 2017 og 2022

Man skulle trodd det hadde blitt bedre

Anne Helmer-Larsen (21), skuespillerstudent

kunne den konkludere med at mange grupper fortsatt er sterkt underrepresentert i norske spillefilmer.

Kvinner hadde for eksempel 36 prosent av hovedrollene i 2022, kontra 38 prosent ti år tidligere.

– Man skulle trodd det hadde blitt bedre. Hvis det er færre roller for jenter, vil det være vanskeligere å leve av, sier Helmer-Larsen.

Dissonans

Både hos NSKI og tilsvarende skuespillerlinjer andre steder er det en markant overvekt av kvinner, både i søkertallene og de faktiske studentene.

Men i filmene er det motsatt. I brorparten av de mest innbringende filmene de siste årene, har menn tatt seg godt til rette på det norske kinolerretet, ifølge mangfoldsrapporten fra NFI.

– Kvinner er minst like gode skuespillere som menn. Men en tendens man ser er at manusforfattere som oftest skriver mannlige hovedroller. Selv kvinnelige forfattere har en innebygd tanke om at de bør skrive fra et mannlige ståsted, forteller

Skuffa: Studentene i skuespillerfag på NSKI Høyskole Katharina Bjerkenes (21) og Anne Helmer-Larsen (20) er verken overrasket eller imponert over funnene i NFIs rapport.

Flo Fagerli (20).

Dette halvåret driver hun med både serie- og filmminnspillinger etter å ha hatt hovedroller i Nationaltheatrets oppsetning av *Døden på Oslo S* og NRK-serien *Makta*.

Fagerli er heller ikke overrasket over funnene i rapporten, og mener problemet ikke ligger hos skuespillerne selv.

Er kvinnes historie rett og slett mindre spennende? Har den norske filmbransjen bestemt at de eneste filmene verdt å produsere er krigsblockbustere som *Max Manus* og *Kongens nei*? Det burde den i alle fall ikke, ifølge Fagerli.

– Jeg tror alle mennesker har like interessante historier, sier hun.

Fagerli mener det er viktig å være åpen for at flere typer historier kan vises i filmer.

– Det er en kunst å finne det interessante, sier hun.

Politisk båndtvang?

Manusforfatter Christopher Grøndahl (54) skrev manus for blant annet filmene *Nokas* og *fjorårets Kampen om Narvik*. Han mener mangfold i film er høyt ønskelig, men stiller seg kritisk til å presse det frem.

– Vi er et lite land, og folk irriterer seg over at de ser de samme skuespillerne, men det skal mye til for å bære en hovedrolle. Dette må få lov til å utvikle seg organisk, kunst er ikke statistikk eller politikk, mener Grøndahl.

Han mener at casting-prosessen også er en faktor for hvem som får vise seg på lerretet. Castingen handler om å velge hvem som skal spille foran kamera, og det er ifølge ham et vanskelig regnestykke å få til å gå opp.

– Du skal sette sammen et ensemble basert på talent, personkjemi, utseende, dialekt, alder og kameratekke. Det er svært vanskelig å caste en film. Det er en kunstform i seg selv.

Problemer i castingen

Ellen Sofie Michelsen (52) har vært casting-direktør for en lang rekke film- og TV-prosjekter, blant annet *Exit* og *22 July*. Hun kjenner seg igjen i problemstillingen.

– Gutter blir allerede kvotert inn på teaterhøgskolen, fordi det er så mange flere jenter som søker. Det burde i utgangspunktet være enklere å caste kvinner, men det handler mest om hvilke historier som blir fortalt, forteller hun, og fortsetter:

– En av utfordringene er at kvinner generelt sett er mer åpne til å se historier fra forskjellige synsvinkler. Kvinner kan godt se en actionfilm, men færre gutter drar og ser en dramafilm.

Det har mye å si at man ikke har kunnet lage de store *blockbustere* hvor begge kjønn er representert, sier Michelsen.

– Et problem er at man har hatt en idé om hva det er som selger, og det har som regel vært krigsfilmer og barnefilmer. Da har man i liten grad kunnet formidle de kvinnelige historiene.

Harde valg

– I filmene med de største budsjettene er det som oftest mannlige regissører, og de største budsjettene ligger gjerne i markedsordningen, som generelt sett scorer lavere på likestilling og mangfold, forteller Cecilie Aspenes (49).

Når filmprosjekt søker støtte til NFI kan de enten søke gjennom konsulentordningen eller markedsordningen. På

førstnevnte velges prosjekt ut ifra kunstneriske kvalitetskriterier, og i sistnevnte ut ifra antatt publikumssuksess. Og her ligger de store pengesummene.

Aspenes er konsulent i Norsk Filminstitutt (NFI). NFI gir blant annet tilskudd til norske filmprosjekter, og hun er en av dem som velger hvilke.

Hos NFI har de innført flere tiltak for mangfold, blant annet moderat kvotering, som også er kommet inn i markedsordningen.

– Vi driver ikke med kjønnskvoltering, men det vi kaller moderat kvotering. Det betyr at hvis to prosjekter er likestilte, har vi mulighet til å velge det med høyest kvinneandel. Likestilling og mangfold er noe vi setter veldig høyt, og vi jobber aktivt for å bedre balansen, sier Aspenes.

Tiltaket har hatt drastiske resultater på tilskudd til kvinnelige filmskapere. Samme året som moderat kvotering ble

Det burde i utgangspunktet være enklere å caste kvinner, men det handler mest om hvilke historier som blir fortalt

Ellen Sofie Michelsen (52), castingdirektør

innført for markedsordningen, tredoblet nærmest antallet av kvinnelige filmskapere seg fra 13,3 prosent til 37,4 prosent.

Ikke kun et kjønnsproblem

I rapporten kommer det også frem at 4 prosent av skuespillerne i norskproduserte filmer har utenlandsk bakgrunn. Dette representerer kun en femtedel av den faktiske utenlandske befolkningen i Norge.

Grøndahl mener dette skyldes svak rekruttering blant minoriteter og en knallhard bransje.

– Det er stas å ha med skuespillere med minoritetsbakgrunn, men «talent-poolen» av de som ønsker å bli skuespillere, er liten. Jeg skriver av prinsipp kjønnsblindt og fargeblindt, men det er et velkjent problem at vi ikke har nok skuespillere med minoritetsbakgrunn å

Down and coming: Slik beskriver Flo Fagerli (20) sitt nåværende punkt i karrieren.

velge i, sier han.

Aspenes forteller at hun brenner for problematikken og at etnisk mangfold er noe NFI jobber hardt for.

– Vi må ha med oss bransjen på å lage historier som representerer en bredere del av befolkningen. Det er et demokratisk problem at ikke flere er inkludert i filmfortellingene foran og bak kameraet, sier Aspenes, og tilføyer:

– Det handler om å være autentisk og det handler om å gjenspeile den virkeligheten som er i landet vårt.

Lys i enden av tunnelen

Selv om flere mener at det ikke er nok mangfold i norsk film enda, peker Aspenes på at Norge ikke er landet som kommer verst ut i NFIs rapport.

– Jeg skal ikke ha en forsvarstale for NFI, men det er viktig å opplyse om at Norge er best i Europa når det kommer til likestilling og kjønnsbalanse bak kamera. NFI er et av de mest proaktive filminstituttene når det gjelder arbeid for mangfold, sier Aspenes.

Skuespiller Fagerli stemmer i, og mener at vi ikke står overfor noen dommedag.

– Jeg synes vi skal huske på at det er veldig bra i Norge. Jeg tenker det er viktig å være negativ om fortida, konstruktiv om nåtida og positiv om framtida, sier hun.

– Har du noen tips til de som ønsker å komme inn i skuespillerbransjen?

– Ikke vær redd for å ta initiativ, man må skape sin egen arbeidsplass. Folk kan jo ikke vite at du har lyst til å være skuespiller hvis ikke du snakker høyt om det. Stift bekjentskaper der du kan, mener Fagerli.

Også studentene er klare over at bransjen er tøff.

– Kontakter er veldig viktig. Og det har lærerne vært veldig tydelige på. At dette er kollegene dine, ikke konkurrentene dine, sier Bjerkenes.

Men selv i en tøff bransje er ikke studentene redde for å følge sine drømmer:

– Hvis jeg kan leve av å gå inn i en annens historie, har jeg klart det. Det handler ikke om å bli gjenkjent på gata, men en *passion*, fortsetter hun.

– Jeg er på samme side. Det å gjøre en historie levende, det er drømmen. Og å kunne leve av det, avslutter Helmer-Larsen.

anmelderredaktør: **Vanja Krøvel**
vanja.krøvel@hotmail.com 941 71 525

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Mathias Basma Moen, anmelderredaktør

Kalena - 24 (Ft. Whose Rules)
«It's not the end of the world, you're just 24» – en påminnelse mange av oss trenger.**brenn. - Den følelsen**
Alt vi liker med brenn. En langt bedre sang enn singelen «Slipp lyset inn».**Emilie Christoffersen - That Funk**
En funky og fresh låt, perfekt til å ha på ørene når man vil føle seg ekstra kul.**Most likely Malin - My Friend Heather**
Søt, utforskende synthpop som tar deg ut av virkeligheten og inn i et drømmende univers – kanskje er vi under vann? **Konsert:**

For god for små scener

Med kjærlighet, gåsehud og heiarop beviser Edel at de er et for bra band til å stå på små scener.

EdelHvor: Novafest på Dattera til Hagen
Når: Fredag 19. april
Sjanger: R&B, pop-rock

Spenningen bygger seg opp og flere og flere trekker inn i det trange lokalet. Kun en måned har gått siden Edel slapp sin aller første singel – en debut så god at flere i publikum starter med heiarop lenge før bandet i det hele tatt går på scenen.

Stavangerduoen Malin Stokka og Vera Ottesen startet Edel med liveopptredener. Nybegynnerne er altså erfarne underholdere, komfortable på scenen. De er til stede – i ansikt, i kroppsspråk og i kommunikasjonen seg imellom. Publikum er trygge i deres hender, der de står stødige, uten nøling og

med en velfortjent selvsikkerhet.

Stemmene er like imponerende, like varierte og i like god harmoni som på innspilt versjon. I et vakkert samspill beveger melodien seg i rykk og napp. Stemmene til Stokka og Ottesen kombinerer klassiske R&B-vokaler, som til tider minner om H.E.R., og mer rockete roping. Det kanskje aller fineste er hvor mye plass de gir hverandre. Begge får lik mulighet til å skinne, slik at alle skal skjønne at Edel består av to eksepsjonelt flinke sangere.

Stavangerjentene akkompagneres av et sortkledd gutteband,

kule nok til å bruke solbriller inne. Også bandet, som ikke er en del av Edel, får velfortjent applaus – og rop om at «bassisten fortjener lønnsøkning!» Bassen er faktisk så heftig at samtlige i lokalet vil få nakkesleng.

Når noen er såpass dyktige, kan det ofte bli ganske kjedelig i sin søken etter generisk perfektion. Dette skjer også med Edel, men heldigvis kun en sjelden gang. Selv om hver harmoni, hver rytme og gitarsolo er klart og tydelig gjennomtenkt, har låtene fremdeles en rå sjel. De eneste gangene Edel havner i flinkis-fallgruva, er når de blir litt vel opptatte av å vise frem stemmeleiet sitt. Å briljere med vakre stemmer er fantastisk i 9 av 10 tilfeller, men innimellom er det lov å bare spille musikk. Ikke bare inviter oss til å lytte på en sangøvelse.

De er, med god grunn, stolte over egen innsats. Halvveis inn i konserten introduseres kjærlig-

hetssangen «Made it». Sangen er skrevet som en gave fra Edel til Edel om dagen de satte seg ned og bestemte seg for at musikken var noe de faktisk måtte ta seriøst. At det var dette de faktisk ville drive med. Ottesen og Stokka stirrer dypt inn i øynene til hverandre mens de synger. Både gåsehud og kjærlighet sprer seg utover i lokalet, mens vi får se noen som virkelig jobber for å kunne leve av det de elsker, og som har troen på seg selv.

Publikum buer når Edel forteller at den neste låta er den aller siste. Vi vil ha mer. Konserten er alt for kort for et band som er så flinke. Og det er heller ikke gode muligheter til å høre de når vi kommer hjem – kun en av sangene deres ligger ute. Det er nettopp denne, «As I Go», som spilles helt til slutt. Rakettfarten Edel beveger seg oppover i merkes godt, da publikum allerede kan teksten på den nesten splitter nye låta.

FOTO: THIEN QUANG LE

Spåkula viser at Edel i framtida vil spille på enda større scener. Og at om noen år kan alle vi i publikum sette oss ned på fest og skryte av at vi «så faktisk Edel før de ble store».

Vanja Krøvel
anmeldelser@universitas.no **Konsert:**

Mer sjokkkfaktor enn musikk

Pusekatter mjau mjau sinna leverer sterkt på stemning og sceneshow, men til gjengjeld overdøves den litt merkelige musikken.

Pusekatter mjau mjau sinna (PMS)Hvor: Novafest på Dattera til Hagen
Når: Fredag 19. april
Sjanger: Rap, elektronika, lydeffekter

FOTO: THIEN QUANG LE

Det er varmt, klamt og småprat i lokalet. Seks personer trer opp på scenen i ekstravagante antrekk – blant annet en anonym gitarist med en hekla kattermaske – og hele publikum strømmer frem til scenekanten. Pusekatter mjau mjau sinna får jubel før de smeller på med første soundtrack, som har så mye dunk dunk at gulvet rister. En forvrent pipestemme annonserer at det er Rockepus, Cowboy Cat, Sassy Kitten, DJ Mjau og Brat Cat blant dem på scenen. Showet er så i gang.

Gjengen syngeskriker, og noen ganger snakkerapper, over elektroniske melodier som DJ Mjau

henter frem. De hopper og rocker og løper ned fra scenen med energien på 100 prosent. Bandet består av fire vokalist, en gitarist og en DJ. Det er en god dynamikk mellom alle, og de virker gira på å ha scenelys i ansiktet, og et delvis veldig engasjert publikum. Sangene handler om litt trivielle ting, men blåst opp og problematisert. Som at man ikke vil noen ting, at man kjører traktor og om den brutale tiden på ungdomsskolen. Noen ganger ler de også av egne tekster, som under andre sang der det synges i gotisk korstil: «Bad bad bitch, men jeg har store tits».

Selve musikken er preget av 2000-talls, klisjé lydfiler og elektroniske beats. Det er ikke veldig behagelig musikk, siden den er så intens og nesten dissonerende. Det virker derfor som om de er her for å lage litt spetakkel, ikke vise sine beste musikalske sider. Selv om det er gøy som publikummer å se på denne spennende gjengen, er det ikke akkurat musikken som er fokuset under deres

opptreden. Musikken virker veldig ironisk. Om det er antrekkene, de litt svake tekstfrasene, måten de fremtrer på eller hvordan de kommuniserer med publikum – musikken virker litt malplassert og påtatt. Sangene er morsomme, men ikke sanger man setter på for å skape god stemning.

På sangen *Akademjau* starter alle å headbange – kattermenneskene på scenen og publikum. Det er god stemning, og gjengen setter på et godt show – men igjen er ikke musikken helt på topp. Det eneste instrumentet – Cowboy Cat sin gitar – forsvinner litt i alle de elektroniske lydeffektene. Det er trist, siden det lille som høres av gitar er bra. De overdrevne lydeffektene trekker også fokuset vekk fra stemmene til vokalistene. Gjengen på scenen har en flott stemning som smitter lett, men man kommer jo gjerne på konsert for musikkens skyld. Og et godt sceneshow blir derfor en bonus, ikke det eneste som utgjør opptreden.

FOTO: THIEN QUANG LE

Hele tiden føles alt som en intern vits. Det er vanskelig å si hvor mange lag med ironi det er, om det er noen lag i det hele tatt. Pusekatter mjau mjau sinna lager et godt show, men man blir ikke fordi musikken er bra. Man blir for deres intense energi, og deres engasjerende sceneshow.

Freyja Eikrem Ims
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Klart jeg har tid til noen spørsmål

Hvem: Alle fattige i venner og penger Hva: Ta telefonen Hvorfor: Spenning i hverdagen

Fredag ettermiddag, etter ei lang uke med dårlige eksamensforberedelser og bachelorskriving, ser jeg telefonen ringe. Et 23-nummer popper opp på displayet. Enten en selger, Norstat eller Kantar, garantert. En bekjent av meg er det i alle fall ikke. For hvem har fasttelefon nå? Likevel tar jeg den. Og svarer pent: «Ja, hei, det er meg». Men hvorfor gidder jeg å ta telefonen, til tross for at jeg veit det ikke er noen jeg vanligvis ønsker å prate med? Er jeg så aleine for tida? Har jeg prioritert eksamen og innleveringer

så mye at jeg tyr til samtaler med forhåndsinnsplite opptak for å føle litt igjen? Kanskje det. Eller kanskje jeg bare trykka feil. Uansett, har jeg endt opp med 200 kroner avslag på neste måneds strømregning. I tillegg til en trivelig samtale og en ny venn. (Håper jeg. Morten virka trivelig.) Jeg må bare huske å avbestille innen de nesten elleve dagene for å unngå dobbel pris i mai. Det skal jeg klare.

Johannes Nyborg, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Hostellet fra helvete: Del 2/3

Hvem: Journalister på reportasjereise Hva: Hostell i Seoul Hvorfor: To be continued

Hver natt, på skinnsofaen midt i fellesrommet, ligger den enarmede kineseren med ansiktet plantet rett ned i sofabutene, i bare underbuksa, og snorker. Han svetter så voldsomt at luftfuktigheten er merkbart annerledes enn inne på soverommet. Hvorfor ligger han her og ikke i senga si? tenker vi. Det er i grunnen ganske merkelig. Det er første natt i Seoul, og etter å ha listet meg forbi den snorkende kineseren går jeg igjen til sengs. Plutselig skrus flomlyset i taket på. «Mhmmm», sier Åsne i halvsøvne. Inn i rommet buser en tettbygd tsjekker med samme kroppsfasong som en Tesla Cybertruck. Jeg spretter opp

av senga og prikker ham på ryggen. «Hey can you turn off the light??» sier jeg. «You fucking pussy», sier tsjekkeren. Åsne fniser. Inn stormer den spansk-japanske romkameraten vår med en svær kost. «I lost my phone», sier hun høyt, og begynner å feie under senga. Den enarmede kineseren har våknet. Han kommer inn på rommet, setter seg i senga og tenner en sigg. Kunne det bli verre enn dette? Ja, det kunne det.

Peder Nyeggen, journalist i Universitas

Konsert:

Sjarmerende perle verdt å oppdage

Svalestup er ikke nyskapende indierock, men de har fortsatt noe som fenger.

Svalestup

Hvor: Novafest på Dattera til Hagen
Når: Fredag 19. april
Sjanger: Indierock

Vokalisten Sigve Kvitvik åpner konserten med å ydmykt si at det nok blir vanskelig med de inderlige samtalene den neste halvtimen. Utsagnet setter paraplyen over kranssekaka. Men selv om den nordlandske rockemusikken som snart fyller rommet er vanskelig å konversere i, er det ikke mangel på inderlighet i tekstene og musikken som brer seg utover.

Svalestup spiller ærlig, melodisk indierock. Musikken fenger og publikum ser ut til å kose seg. De inderlige tekstene om kjærlighet er sjarmerende sunget på nordlandsdialekt. Bandet skaper en sommerlig, rå og frisk stemning. Og selv om vokalisten forteller at han er forkjøla, for det snør fortsatt i april og han sliter litt med stemmen, er ikke dette noe som påvirker musikken merkbart.

Kanskje er Kvitviks stemmen litt raspete innimellom, men han synger ut og treffer alle tonene. Bandet spiller med, lever seg inn og engasjerer publikum uansett. Musikken oppleves som om den kommer fra Svalestups rivende hjerte. Om du ikke har råd til kon-

sertbilletter med Sondre Justad, ville jeg gått for det her.

Dette bandet er en liten hyggelig skatt, en bortgjemt, hvit badestrand på en øy i Lofoten der kaldt, friskt vann bruser inn over sanden og sola skinner i horisonten. Noe du kanskje ikke helt vet om før du bare plutselig er der, som må oppdages ved en tilfeldighet, etter å ha kjørt forbi i en rød van på sommeren en gang. En strand som alltid har ligget mellom de skarpe fjellene. For bandet har tross alt gitt ut låter siden 2016, selv om deres første album ikke kom før i 2023.

Mellom låtene forteller vokalisten at bandet så smått ble en spikret idé da alle tre medlemmene var på konsert nettopp på Dattera til Hagen, der konserten denne kvelden finner sted. Han oppfordrer publikum til å snakke med hverandre, for kanskje kan sidemannen eller en venn være samarbeidspartneren du trenger. Åpenheten Kvitvik oppfordrer til, skinner gjennom i låtene til bandet, som også musikalsk oppleves som åpne og befriende.

Etter konserten lurar man

FOTO: THIEN QUANG LE

på hvorfor ikke bandet er mer kjent, når de tross alt spiller godt sammen, har fengende musikk og gode tekster. Er det det at bandet ikke har promotert seg godt nok i sosiale medier? At de som et innadventt og skjort band faller gjennom den voldsomme TikTok-promoteringen som må til i dagens samfunn? Det kan hende. En av publikummerne poengterer utenfor at musikken deres høres

ut som all annen indierock han har hørt. Utsagnet hans er ikke feil, på samme måte som en fin, hvit strand i Lofoten bare er en av mange fine, hvite strender i Lofoten. Likevel ville jeg anbefale å dra på konsert med denne perlen av et sjarmerende og friskt indieband hvis du skulle få sjansen.

Hedda Aker
anmeldelser@universitas.no

FOTO: MINA MYRVANG

Kulturkalender uke 17 & 18

26-28/4 Dansens dager

Alle som kjenner at det kribler i dansefoten, enten du er nybegynner eller profesjonell, har muligheten til å delta i mange ulike workshops. I tillegg blir det fremvisninger av alt fra klassisk ballett til latvisk folkedans på operataket nesten hele lørdagen.

Hvor: Scenehuset, operataket
Når: Fra fredag 26. april til søndag 28. april
Pris: Gratis

FOTO: SIGRUN DRIVDAL JOHNSEN / DANSEINFORMASJON

26/4 - 1/5 BLITZ 42 BIRTHDAY

For å feire bursdag inviterer Blitz til konserter med blant annet Hudkref, Slåppy, det kroatisk bandet Dezinformacije og det litauiske bandet Degra. I tillegg blir det 1. mai-tog.

Hvor: Blitz
Når: 26. april - 1. mai
Pris: Ukjent

30/4 Fieh 4 Gaza

Til inntekt for Palestinakomiteen spiller bandet Fieh på Tullinløkka. Konserten blir fulgt av et DJ-sett med Carl Troye.

Hvor: Becco
Når: 30. april
Pris: 200 eller mer vippses til Palestinakomiteen i døra.

25-29/4 The Porn Horror Musical

Performancekollektivet Glitcher kommer til Vega for å vise den makabre, blodige og erotiske musikalen om Daddy og stedatteren Riley.

Hvor: Vega Scene
Når: Torsdag 25. april til mandag 29. april
Pris: 250 kroner for studenter

Kunstig intelligent hasj

Preken på hasjkafe

Sist uke var leder i Grønn Ungdom Tobias Stokkeland sett sammen med samtlige andre fra venstrefløyen i ungdomspolitikken på åpningen av hasjkafeen utenfor Oslomet. De delte ut joints som en del av deres «woke the fuck up»-kampanje.

Noen husker Stokkeland, som dro frem en joint under debatten på Arendalsuka og sa: «Se så lett det æ for oss sørlendinger å få tag i sånn hippe og kule illegale rusmidlar!»

Etter dette stundet har hasjsalget i Norge vært nærmere null, og folk nekter å assosieres med disse illegale rusmidlene. Kanskje ikke så rart at hasjkafeen ble stengt etter 23 min.

Eia tror ME-syke er nøkkelen til KI-problem

Universitas intervjuet KI-

ekspert Harald Eia om truselen den utgjør for journaliststudentene.

– Vel, KI kan nok få oss alle til å danse etter pipa, bokstavelig talt! Men pass på, det er farlig for journalister, folk med ME og til og med bøker som *Educated* av Tara Westover – de kan ende opp med å danse en uventet samba!, sier Eia over mail.

– *Er det en parallell mellom KI og ME?*

– Kanskje vi kan la KI ta over alt arbeidet vårt og gi folk med ME en evig ferie på Bahamas? Men pass på, de trenger kanskje en paraplydrinkrobot!

– *Og hva med Educated av Tara Westover?*

– Vel, *Educated* kan være starten på en revolusjon! Alt er mulig i en verden styrt av KI.

Av Griskin

Ukas studentvin

FRUKTBAR VIN FOR DE MED FRUKTBAR LOMMEBOK:

Ukas vin er en anbefaling til de av dere med litt feitere lommebok. Eller for deg som ønsker å imponere litt ekstra på 17. mai-nach. Dette er en sexy liten fransk en, med en deilig og rund smak. Redaksjonen backer umiddelbart etter første smak, og nyhetsredaktør kan melde at prisen er verdt penga. Denne rødvinen er laget på Grenache-druen, som er verdt å merke seg at som regel gir en alkoholprosent på 15-16%. Den kan fungere både som sippevin, men også til en bred variasjon av mat. Det blir påpekt at smaken er for alle, litt sånn som nattverdsvinen. Den er med andre ord relativt nøytral og kanskje litt kjedelig, men hey, smaken er som baken. Du risikerer i iallfall ikke å våkne opp med et dundrende hode. Vinen er lett og vårlig, med en smak og lukt preget av bær og en fruktig aroma.

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Guigal Gigondas 2020

Pris: 325,-

Land: Frankrike

Alkohol: 15 prosent

Amo Boracco Boring, vinanmelder i Universitas

Øye for øye, tann for tann

I ukas Universitas kan man lese at det er blitt gjort hærverk på selveste Villa Eika på UiO. Hjemmet til selveste Studentparlamentet var blitt malt ned av onde krefter som må stoppes. Vi spør-redaksjonen ringte selveste Studentparlamentet for å høre om de var interessert i våre tjenester for å bekjempe vandalene.

– Hei, det er Rodas.

– *Fra selveste Studentparlamentet?*

– Eh, ja... Hvem er det som ringe egentlig?

– *Det er B. Ølle Per. Jeg har hørt det var noe rykte om tagging på Villa Eika forrige uke.*

– Ja, hei.

– *Ble dere skremt?*

– Ja, det var litt ubehagelig. Hvorfor spør du?

– *Ja, for jeg har fått nys i hvem det kan være.*

– Jaha?

– *Men, jeg lovte egentlig ikke å si noe. Snitches get stitches, you know.*

– Okei?

– *Men jeg kan ta hevn hvis dere vil.*

– Nei, det er ikke nødvendig.

– *Hva er greia med å fyre seg opp sånn i media og så ikke ta hevn? All bark, no bite?*

– Jeg tror ikke det er noe vits i noen form for hevn, jeg.

– *Jeg tror jeg kanskje kunne ha begynt med stein i skoa hans eller beskjeden catcalling, eller noe sånt?*

– Hvorfor det?

– *For å få han til å slutte, selvfølgelig.*

– Men det tror jeg ikke er nødvendig, altså.

– *Skal vi male han tilbake?*

– Kanskje ikke.

– *Jeg kan bevege meg til litt mer små trusler, hvis han ikke sier unnskyld. Sånn dødstrusler, typ.*

– Jeg tror ikke vi skal ha noe av det.

– *Vil du revurdere din stilling som UiOs største pasifist?*

– Er dette en dårlig prank, eller? – *Vi snallast!*

KVISS-CORBIN

1. Det meldes om at busstilbudet i Oslo risikerer å kollapse, men hva heter Ruters tilbyder av busser som nå trues av konkurs?
2. Roar Mikalsen risikerer nå fengsel etter et PR-stunt han gjennomførte nylig, men hva gjorde han?
3. Hvem er nå blitt Ingvild Kjerfolds arvtager som helse- og omsorgsminister?
4. Hva heter det høyeste punktet i Oslo?
5. Hvilken by ligger lengst nord av Oslo og Hensinki?
6. Hva heter det amerikanske tv-programmet som Homsepatruljen var basert på?
7. Hva defineres som en ferdigutfylt pengeanvisning påført et fast beløp på en utenlandsk valuta?
8. Hvem er direktør for Folkehelseinstituttet?
9. I konteksten andre verdenskrig: Hva står SS

står?

10. Fra hvilken film er dette sitatet hentet: «Come with me if you want to live»?
11. Hvilke to eksentriske skuespillere møtes i John Woos *Face/Off*?
12. I hvilket land befinner mesteparten av handlingen i filmen *The Beach* fra 2000?
13. Hva kalles det kommersielle transportmiddelet som består av en blikk eller jernramme på tre små hjul (ett foran og to bak), ett sete for sjåføren foran og ett sete med plass til tre passasjerer?
14. Fra hvilket språk kommer ordet *drosje*?
15. Hva kalles en person som utstopper dyr?
16. Hva heter en sykkel som er lagd for at flere personer kan sitte etter hverandre og sykle?
17. Sovjetunionen starter tilbaketrekning av sine styrker i Afghanistan, i Norge blir røy-

king forbudt i offentlige lokaler (utenom serverings- og overnattingssteder), TV Norge ble Norges første reklamefinansierte kanal, skiskytter Tarjei Bø blir født og OL i Calgary arrangeres. Hvilken år er det snakk om?

18. Lionel Messi og Cristiano Ronaldo har fått tittelen verdens beste mannlige fotballspiller henholdsvis seks og fem ganger siden Fifa begynte med denne utdelingen i 1991, men hvilke to utøvere deler tredjeplassen med tre seire hver?

19. Hvilken nasjonalitet utenom britisk er vanligst i Premier League?

20. Denne tidligere fotballspilleren har spilt for Sporting CP, Barcelona, Real Madrid og Inter Milan. Hvem er det?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

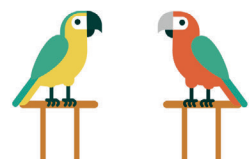
5-9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Unibus 2. Han solgte cannabis fra en pop-up shop på Majorstuen 3. Jan Christian Vestre 4. Kjerfveberget 5. Heisinki 6. Queer Eye for the Straight Guy 7. En reisesjekk 8. Camilla Stoltenberg 9. Schutzstaffel 10. The Terminator 11. John Travolta og Nicolas Cage 12. Thailand 13. Tuk-tuk (eventuelt rickshaw, bajaj, mototaxi eller babytaxi) 14. Russisk (betyr lett vogn) 15. Taksidemist 16. Tandemsykkel 17. 1988 18. Zinedine Zidane og Ronaldo (Luis Nazário de Lima) 19. Fransk 20. Luis Figu

Rebus

Unni løy på mandag, tirsdag og onsdag, men snakket sant hverdag ellers i uken.

Per løy på torsdag, fredag og onsdag, men snakket sant hverdag ellers i uken.

Unni: «Jeg løy i går»
Per: «Jeg løy også igår»

Hvilken dag i uken var det i går?

HINT: En TV serie.

FORRIGE LØSNING: «1.» Det klarte: Edvard, BB og Tore.